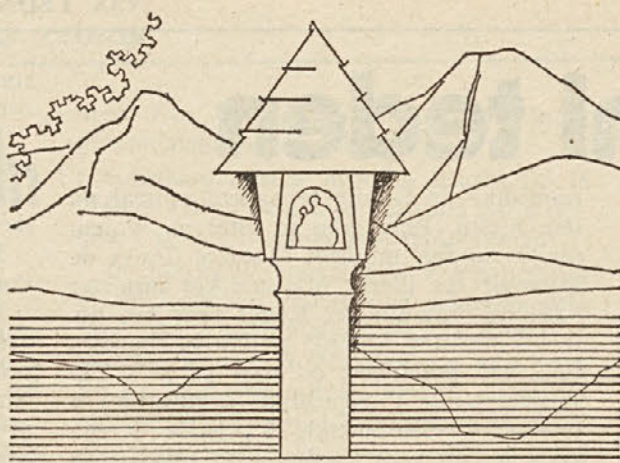

Ob spominski proslavi koroških Slovencev

Dvorni svétnik dr. Joško Tischler

Odpustiti ja, pozabiti ne! Tako bi dejali ob petindvajsetletnici izselitve koroških Slovencev.

Najosnovnejša pravica človeka je pravica do življenja, pravica do dela, pravica do doma. Nemški narodni socializem pa je teptal te človečanske pravice od prvega dne, ko je prišel v Nemčiji na vlado. Že med Nemci samimi je uprizoril pokole, posebno 30. junija 1933, ko je SS poklala v lastni stranki neljube in nevarne elemente, ko so poklali v Nemčiji predstavnike katoliške akcije. Isto se je nadaljevalo pri zasedbi Avstrije marca 1938. Takoj marca 1938 je bilo prizadetih šest slovenskih duhovnikov, katerim je aprila 1941 sledilo še nad 45 ostalih slovenskih duhovnikov in končno velika izselitvena akcija aprila 1942. Po točno izdelanem in pripravljenem načrtu so nasilniki pobrali po vseh občinah deloma družine, ki so stale na braniku slovenskega kulturnega in političnega življenja, deloma pa tudi take, ki so po svojem premoženju bile za sosedo interesantne, ker so se ti polastili zapuščene dediščine. Dva vidika sta morala biti odločilna — politično sovraštvo in materialna pohlepnost. Nežnost novorojenčka, bolezen matere ali betežnost starčka niso pri izselitvi bili nikaka ovira. Dejstvo, da v nekaterih občinah ni bilo teh izselitev je točen dokaz, da so imeli občinski faktorji odločilen vpliv na to izselitev. To je postalo tudi jasno v procesu proti Maier-Kaibitschu leta 1945.

Načelno moramo k tej izselitvi ugotoviti, da se ne da primerjati z akcijo narodnega socializma glede nemških manjšin v ostalih evropskih državah, ki se je vršila pod parolo »Heim ins Reich«. Če so se Južni Tirolci odločili za to akcijo, da zapustijo stoletna svoja bivališča, tako je za to akcijo dalo vodstvo nemškega naroda svoj pristanek ali celo poziv, za akcijo iz vzhodnih držav pa so dali krajevni voditelji svoje pristanke ali celo povelja, da bi tako s prodajo »nemške zemlje« svojemu führerju pomagali do zaželenih deviz.

Slovenski narod v celoti ali po svojih legitimnih zastopnikih ni dal nikdar takega pristanka, isto velja tudi za koroške Slovence. Kočevski Nemci so leta 1941/42 na poziv Nemčije zapustili Kočevje, ki je bilo pod italijansko zasedbo in se naselili v Brežicah na Štajerskem, ki so bile pod nemško zasedbo in zasedli vsa posestva, ki so bila nasilno odvzeta Slovincem.

Prvi slovenski izseljenci iz Koroške so bili v prisilnih taboriščih sredi Nemčije in za Binkošti 1942 se je pričelo dodeljevanje na prisilno delo v tovarnah, za dekleta po gospodinjstvih in kot delovna moč na kmetih. Raztečene so bile družine in kar je bilo še huje, močje in fantje so morali celo v nemško vojsko, da se v okviru nemške armade borijo za nemške interese na raznih evropskih frontah. Mnoge družine pa so imele svojce že ob izselitvi v nemški vojski.

Matere s številnimi otroki so nosile najtežje breme, mož na fronti ali celo v Dachau, pomoči od nobene strani. Kaj je držalo trpine v teh težkih letih pokonci? Vera v zmago pravice je bila neomajna, povezava s tradicijo pa skala, katere tudi največje nasilje ne bi moglo omajati. Naša slovenska tradicija pa je globoka vernost in zaupanje v molitev. V taboriščih se je tedaj veliko molilo. Tudi slovenska pesem je tem pripornikom vlivala zavest, da še bo naša domovina, naš mili kraj.

Za obletnico prvega izseljevanja je bilo aprila 1943 pripravljeno drugo izseljevanje, ki naj bi zajelo okoli 50.000 koroških Slovencev, da bi tako po Hitlerjevem naročilu »Macht mir das Grenzland deutsch« postala lepa Koroška lovišče za vladajočo nemško gospodo.

Ne smemo pa pozabiti, da je to nacistično nasilje nad koroškimi Slovenci nalletelo tudi med poštenimi Nemci na odpor. Čeprav so bili le posamezniki, ki so vsaj z besedo nastopili proti temu nasilju, je vendar razveseljivo dejstvo, da so se uprli nasilju. Za primer navajamo v naslednjem pismo, katero je prof. J. F. Perkonig naslovil na Gauleiterja Rainerja v Celovcu. Profesor Perkonig piše (Die Neue Zeit, 14. novembra 1947):

»Ich leite das Recht zu meiner Darlegung aus meiner Kenntnis des in Frage stehenden Gegenstandes her, dann aber auch aus meiner menschlichen Pflicht, ein Unrecht als solches zu erkennen. Ich kann, da ich mich ehemals im Kärntner Heimatbund viele Jahre lang mit den nationalpolitischen Problemen in Kärnten beschäftigt habe, zu der Aktion nicht schweigen, obwohl mir als öffentlichen Angestellten durch eine Verfügung des Kreisleiters die Äußerung einer persönlichen Meinung verwehrt ist. Ich habe im Kärntner Heimatbund stets eine Verständigung mit den Slowenen zu erreichen gesucht, ich habe in Besprechungen mit deren Führern die Grundlage für eine kulturelle Autonomie, um welchen Preis der Friede im Lande zu haben gewesen wäre, festzulegen getrachtet, weil meiner Ansicht nach ein unbefriedigender Zustand nicht verewigt werden darf, ohne daß daraus gefährliche Folgen entstehen. Ich mußte mich zu dieser Ansicht erst allmählich durchringen, denn nach 1920 war mein Urteil über das slowenische Problem in Kärnten durch die Trauer um den Tod meines Vaters getrübt, der infolge schlechter Behandlung durch die slowenischen Besatzungstruppen in Ferlach im Jahre 1919 gestorben war. Ich kenne ihre letzten Beweggründe nicht, aber was immer sie auch sein mögen, keiner von ihnen kann das Unrecht und das menschliche Leid aufwiegen, das sie bewirken. Ich würde mich eines ernststen Vergehens schuldig machen und meinem Gewissen zuwiderhandeln, spräche ich nicht aus, was ein öffentliches Geheimnis genannt werden muß: Daß nämlich die ablehnende Meinung über die Aussiedlung allgemein ist, nicht nur wegen der erschütternden Umstände, unter denen sie erfolgte, sondern wegen der mutmaßlichen Folgen, die auch von solchen Leuten als unerwünscht bezeichnet werden, denen seit jeher eine starre, unnachgiebige Haltung zur Minderheit eigen war. Also nicht allein menschliche Beweggründe sind es, die mich veranlassen, diesen Brief an Sie zu schreiben, es ist vielmehr eine höhere Raison die mich dazu drängt, Sie zu beschwören: machen sie die Aussiedlung der Kärntner Slowenen rückgängig! — Verzeihen Sie, bitte, die offene, vielleicht zu kühne Sprache, aber ich kann, ich darf nicht schweigen, wo es mir

mein Gewissen gebietet. Meine Stimme ist zwar nur eine einzelne Stimme, vielleicht aber hat sie einiges Gewicht dadurch, daß sie die Stimme eines Menschen ist, der keinen anderen Ehrgeiz hat als den, menschlich zu sein um Willen der Klugheit und der Wahrheit.«

Spominska proslava ob petindvajsetletnici izseljevanja koroških Slovencev velja v prvi vrsti tistim rojakom, ki se iz tujine niso več vrnili na svoje domove, ki so ostali na nemških pokopališčih in na frontah po vsej Evropi. Njihove žrtve so omogočile našo vrnitev.

Spominska proslava pa velja tudi onim možem in ženam, ki so v tej strašni življenjski borbi zgrabili za orožje in se z orožjem v roki uprli nasilju. Tudi upor teh je veljal ohranitvi koščka domovine, koščka svojega lastnega jaza.

Skupna obramba, skupno trpljenje je končno nam vsem utrla pot nazaj v domovino.

Ky gradi utrjeno pregrajo proti Hanoi

Južnovietnamski ministrski predsednik Cao Ky je v soboto ob nadzorstvenem obisku letalskega oporišča Bien Hoa pri Saigonu izjavil, da gradijo vzdolž severne meje Južnega Vietnama utrjene pregraje, tako imenovano »majhno Maginotovo linijo«. Ta ovira bo potekala od Južnokitajskega morja do gorovja v vzhodnem odseku pokrajine Quang Tri, to je pod 18. vzporednikom do laoske meje.

Z deli so že pričeli

General Ky je tudi dejal, da želi saigonska vlada zgraditi tam sistem minskih polj, žičnih ovir in utrd neposredno ob demilitarizirani coni. Prav zategadelj nameravajo razširiti demilitarizirano cono, ki loči Južni od Severnega Vietnama. V ta namen bi bilo potrebno iz vasi, na tem ozemlju ležečih preseliti 20.000 ljudi, na ta način bi lahko potem nastale utrjene pregraje, »majhna Maginotova linija«.

Premier Cao Ky je nadalje izjavil, da je

več južnovietnamskih bataljonov že pričelo z delom te utrjene linije. Opazovalci menijo, da bodo pri gradnji teh utrd sodelovale tudi ameriške vojaške sile. Z »malo Maginotovo linijo« nameravajo preprečiti prehajanje severnovietnamskih vojaških enot v Južni Vietnam.

Dva ameriška reaktivna lovca sta v soboto zjutraj zgrešila svoj cilj in pomotoma odvrkla tovor bomb na položaje neke pehotne enote saigonske vlade, severovzhodno od Qui Nhona. Po poročilu vietnamskega glavnega štaba je pri tem izgubilo življenje 41 južnovietnamskih vojakov, več kot 50 pa je bilo ranjenih.

V nedeljo je neki ameriški bombnik pomotoma bombardiral neko južnovietnamsko vas, pri čemer je bilo ubitih 14 pribežnikov, bivših pripadnikov Vietkonga, ranjenih pa 25. Pripetljaj se je dogodil nedaleč od Ben Treja, glavnega mesta pokrajine Bien Hoa, 70 kilometrov jugozahodno od Saigona.

V Auschwitzu odkrili spomenik žrtvam

V ponedeljek so v muzeju Oswiecimu (Auschwitzu) odkrili mednarodni spomenik žrtvam nekdanjega nacionalsocialističnega taborišča. Slavnostnega odkritja se je udeležilo več kot 200 tisoč Poljakov in tujcev iz devetnajstih dežel.

Na tej slavnosti je govoril predsednik poljske vlade Józef Cyrankiewicz, ki je bil tudi interniran v tem zloglasnem koncentracijskem taborišču. Cyrankiewicz je v svojem govoru dejal med drugim tudi tole: »Ko povzdiguje moč tega mesta glas obsodbe in svarila, imamo pred očmi samo en nagib, to je interese evropskih narodov, ki žele živeti v miru in varnosti, in inte-

rese zahodnonemškega ljudstva. Borimo se za vzpostavitev novih odnosov med narodi vsega sveta, proti nacionalizmu, proti rasizmu in uporabi vsake sile.«

»Zgodovina se ne ponavlja, na žalost pa smo v primeru Zahodne Nemčije priča zardka istega pojava, ki ga je svet svoj čas podcenjeval. Prav zategadelj je opreznost dandanes v interesu vseh narodov, med njimi tudi nemškega naroda in mladine.«

Poljski državni svet je posmrtno odlikoval žrtve Oswiecima, ki so se borile proti hitlerizmu z redom Grünwaldskega križa I. stopnje, najvišjim poljskim vojaškim odlikovanjem.

Ulbricht za srečanje Kiesinger-Stoph

Vzhodnonemški vodja partije in državni predsednik Walter Ulbricht je v ponedeljek na zasedanju Enotne socialistične partije (SED) ponovil predloge za normalizacijo odnosov med obema nemškima državama in predlagal, naj bi se srečala ministrska predsednika obeh vlad, to je Kiesinger in Stoph.

Kot predmet razgovorov je imenoval Walter Ulbricht dogovor o »normalnih odnosih«, o odpovedi sile, o priznanju obstoja sedanjega stanja v Evropi, kar bi zajamčilo varnost na celini, dalje dogovor o odpovedi po atomskem orožju, o znižanju izdatkov za oboroževanje na polovico in o udeležbi v brezatomski coni Evrope.

V prvem komentarju je bonnski vladni predstavnik Conrad Ahler označil predloge vzhodnonemškega partijskega vodje Ulbrichta kot »naivne«. Nemška zvezna vlada se sicer ne namerava vmešavati v sklepe zasedanja vzhodnonemške Enotne socialistične partije (SED), vendar pa mora pri tem pibiti, da je za Ulbrichta vse

preveč enostavno, ko poskuša probleme združiti v enem samem srečanju obeh nemških vladnih voditeljev. Ulbricht se ni dotaknil 16 praktičnih predlogov izboljšanja odnosov med zahodnim in vzhodnim delom Nemčije.

Konrad Adenauer umrl

Bivši zahodnonemški zvezni kancler dr. Konrad Adenauer je umrl v sredo opoldne na svojem domu v Rhöndorfu v starosti 91 let.

Po štiriindvajsetdnevni bolezni ga je odrešila smrt, potem ko se je zadnjih sedem dni z vso življenjsko silo boril proti njej. Umrl je za težkim bronhialnim katarjem in gripo, katera je nazadnje popolnoma oslabilo njegovo srce, pljuča in celotni krvni obtok.

Čeprav so vedeli, da bo stari kancler moral umreti, je smrt »vodje stranke povojne nemške politike« vse plasti nemškega prebivalstva odela v globoko žalost.

Politični teden

Po svetu . . .

OSUPLOST V ZDA: VESOLJCEM NE BI BILO TREBA UMRETI

Nove podrobnosti o smrti treh ameriških vesoljcev — Kriv je zrak

Znane so nekatere nove podrobnosti o tragediji ameriških vesoljcev Grissoma, Whita in Chaffeja, ki bi morali 21. februarja letos poleteti na Mesec, a so zgoreli 27. februarja v vesoljski ladji »Apollo 1« šestdeset metrov nad Zemljo na vesoljskem ameriškem oporišču Cape Kennedyju.

Nerazumljivo površnost, tehnične pomanjkljivosti v ameriški vesoljski kabini, je odkrilo pravkar objavljeno poročilo o nesreči treh astronautov. V Washingtonu, kjer se je v ponedeljek sestal vesoljski odbor k enotedenskim posvetovanjem o izidu preiskave, so se politiki kar zgrozili nad obsegom napak in lahkotnostmi. V vodstvu načrta za polet na Mesec so že izmenjali večino strokovnjakov; pričakujejo pa še nove osebne spremembe v programu »Apollo«.

Sedaj se je izvedelo, da je sestava rakete »Saturn« in vesoljske ladje »Apollo« daleč od popolnosti. Doslej je bilo že 20.000 nezgod, zvečine sicer nepomembnih, so pa terjale blizu sto pomembnejših sprememb.

Primerjava »Apolla« z ladjo »Gemini« je podobna primerjavi štirimotornega reaktivca »Boeing 707« z dvomotornim »DC-3«. Gemini tehta dve toni, Apollo pa 45 ton. V njegovi kabini je 100 tisoč različnih naprav in delov. Potniki morejo tudi stati, na voljo imajo toplo in hladno vodo in higienske naprave. Knjiga z navodili za polet s shemami obsega 23 strani. Alan Shepard, ki je letel z »Mercuryjem«, pa je imel vsa navodila napisana na enem listu papirja.

Zanimivo je, da kabina »Apolla« nima izhoda za primer nesreče, medtem ko je bilo moč vrabiti z eksplozivom v delcu sekunde. Ladja treh ponesrečenih vesoljcev je sicer imela poseben izhod, vendar je bilo tega moč odpreti le od zunaj.

Danes je skoraj gotovo, da je povzročil nesrečo kratek stik, čeprav se še niso mogli zediniti, kje je nastal kratek stik v notranji bateriji. Čeprav je skoraj neverjetno, da so odpovedali izolatorji in varovalke hkrati, pa ostaja dejstvo, da je nastala iskra le 30 sekund potem, ko je Grissom sporočil, da bo opravil nekatere operacije na zunanjih in notranjih električnih sistemih.

Domnevajo, da je bila neka vnetljiva snov preblizu komandnih kablov. V ozračju čistega kisika, s katerim je bila napolnjena kabina, nastane požar tudi pri sorazmerno nizki temperaturi. Eno je gotovo: brž ko je nastala iskra, se je razveljal požar z eksplozivno hitrostjo in uničil izolatorje, skafandre vesoljcev ter nekatere aluminijaste in magnezijeve dele v nekaj minutah. Ogenj je nastal le deset sekund potem, ko se je pojavila iskra, požar pa se je naglo širil, zato ker je nastal v čistem kisiku. Našli so aluminijaste cevi, ki jih je razjedla vročina; to priča o temperaturi najmanj 800 stopinj C, pet cm dalje pa so ostali nepoškodovani kontakti, prevlečeni z najlonom, torej temperatura tukaj ni bila višja kot 250 stopinj.

V ameriških vesoljskih kabinah uporabljajo čisti kisik, ker je tako preprosteje. Če bi uporabili mešanico kisika in dušika, kot ga imajo Sovjeti v svojih ladjah, bi morali montirati kontrolne aparate, to pa bi obremenilo ladjo. Rusi nimajo skrbi s tezo vesoljskih ladij, ker je potisna moč njihovih raket ogromna.

Če bodo Američani še naprej uporabljali kisik, bodo izgubili najmanj šest mesecev s ponovno preučitvijo električnega sistema v Apollu. Dve ali tri leta pa bodo minila do ponovnega poskusa, če se odločijo za mešanico kisika in dušika, ker bo treba rekonstruirati ladjo; le-ta bo potem za 20 do 30 odst. težja. NASA (Ameriška uprava za vesolje) je naročila konstruktorjem, naj preučijo uporabo kisika in dušika, to pa pomeni odložitev ameriškega poleta na Mesec za nedoločen čas.

POMPIDOU OSTANE MINISTRSKI PREDSEDNIK

Dosedanji francoski ministrski predsednik Pompidou je pri zadnjih volitvah sicer doživel precej hud poraz, vendar javljajo zdaj iz Pariza, da ga je predsednik

republike de Gaulle še naprej zadržal na tem mestu. Prav tako je ostal na svojem mestu zunanji minister Maurice Couve de Murville ter Pierre Messner kot minister narodne obrambe ter Roger Frey kot notranji minister. Sedanja poslanska zbornica šteje 485 poslancev; od tega pripada 245 skupini Unije V. republike (degolistom), v to število je vstetih tudi 20 pristašev levega krila, ki jih vodi Capitant; 42 neodvisnih giskardijcev (Giscard d'Estaing), ki nastopajo ločeno, bo podpiralo de Gaulle od primera do primera. Za vlado ne predstavlja to nikakšne nevarnosti, ker bo več poslancev tudi iz drugih političnih skupin podprlo de Gaulle. Zveza socialistične in demokratične leve je na volitvah prodrla s 159 poslanci, toda pozneje so se trije ločili od te skupine, pet drugih pa se ji je pridružilo. Komunistov je 73. Neorganiziranih je devet poslancev. V Džibutiju, ki voli enega poslanca, še ni bilo volitev.

DESETLETNICA EVROPSKE GOSPODARSKE SKUPNOSTI

Evropska gospodarska skupnost (EWG—EGS) je v bistvu pričela delovati januarja leta 1959. Tedaj se je pričelo širjenje, obenem pa tudi nujno zaostrovanje notranjih nasprotij. Medtem ko je za obdobje do leta 1962 značilen gospodarski porast, so v naslednjih letih vzpostavili tempo gospodarskega razvoja. V tem času je v posameznih deželah članicah porasla poplava bankovcev in padec njih vrednosti. Vzporedno z vzponom nacionalnih gospodarstev članic EWG pa je raslo tudi nesoglasje o skupnih akcijah.

Po rimskem sporazumu naj bi uresničili enotno gospodarstvo znotraj skupnosti. Določili so tudi prehodno obdobje; le-to naj bi trajalo do leta 1970. To namreč velja za ustanovitev enotnega kmetijskega tržišča, rok za carinsko unijo na industrijskem področju pa velja do konca leta 1967.

Letošnje leto je posebno pomembno za »tretje dežele«, ker bo pričela veljati skupna trgovinska politika dežel EGS do dežel

zunaj te organizacije. Po rimskem sporazumu gre za naslednje vidike sodelovanja:

1. možnosti za pristop k članstvu, predvidene za evropske dežele.

2. pridružitve, ki predvideva obojestranske pravice in obveznosti, in

3. sklenitev trgovinskega sporazuma s skupnim tržiščem kot celoto.

V redno članstvo niso od ustanovitve dalje sprejeli niti ene dežele. Sporazume o priključitvi imata Grčija in Turčija, medtem ko je več afriških in azijskih dežel uredilo svoje odnose z EGS s posebnimi pogodbami. S tem ko bo pričela veljati skupna trgovinska politika, bo treba marsikaj poenotiti. Na področju izvoza bodo poenotili liste sprostitev na ravni, ki jo bodo skupaj določili. Poenotiti bo treba tudi politiko prispevka in ukrepe proti prodaji blaga pod proizvodno ceno. Skupna trgovinska politika na področju izvoza pa obsega poenotenje izvoza, ukinitve izvoznih omejitev in vskladitev politike za trgovinsko širjenje.

Priprave članic EGS na skupno trgovinsko politiko pa so potekale počasneje, kot so pričakovali. Različne ravni razvitosti gospodarstva kot celote ali posameznih njegovih panog povzročajo še sedaj težave. Znotraj tržišča se sicer pogajajo, vendar je čutiti spopade med različnimi interesi. »Šestorica« je doživljala celó zelo hude krize. V teh dramatičnih dnevih je igrala posebno vlogo Francija.

V takih okoliščinah se je seveda težko uveljavljati nazor o »evropski politiki«. Različni nazori o bodoči politiki Zahodne Evrope so se še posebno pojavili potem, ko je Francija izstopila iz Atlantskega pakta. Združek »skupne evropske politike, je dalje obremenjen z vprašanjem, ali naj se Velika Britanija slednjič pridruži tej organizaciji. Francija je zahtevala, naj Velika Britanija izpolni poleg gospodarskih tudi politične pogoje. Čeprav je britanski ministrski predsednik Wilson dajal še tako optimistične izjave, njegovo potovanje po deželah članicah EWG ni prav nič približalo datuma, ko naj bi se Velika Britanija vključila v to organizacijo. Britancem so vse dotlej zamerili, da »niso dovolj Evropejci«. Ta francoski očitek je temeljil na ameriškem vplivu na Veliko Britanijo.

. . . in pri nas v Avstriji

ZVEZNI KANCLER O JUŽNI TIROLSKI

Pri neki prireditvi Avstrijske ljudske stranke na Tirolskem je avstrijski zvezni kancler dr. Josef Klaus zavzel minuli teden do južnotirolskega vprašanja čisto določeno stališče.

V svojem govoru je dr. Klaus podčrtal važnost mednarodnega priznanja določenih točk, ki bi prišle pri obljubljeni avtonomiji v pošte. Pri tem je kancler naglasil, da nihče v vladi, najmanj pa on sam, ne misli nekaj lahkotno skleniti ali celo »izdati ali prodati«.

Za mednarodno poročstvo se mora po kanclerjevem mnenju najti način, neko znosno razmerje, na podlagi katerega naj ne bi bili zadovoljni le Italijani, marveč tudi Južni Tirolci. »Nič ne bomo sklenili,« je dejal dr. Klaus, »če ne bomo dobili jasnih zagotovil, da se bodo pravice Južne Tirolske znotraj Italije tudi v resnici spoštovale.« Avstrijski vladi leži to vprašanje še posebno na srcu in ga jemlje prav resno na znanje; nihče pa naj ne misli in naj si ne dela utvar, da je stvar lahka. Vsekakor je že čas, je menil dr. Klaus, da bi prišli glede južnotirolskega problema na zeleno vejo.

BACHER NAPOVEDAL »SIJAJNI PREROD« AVSTRIJSKEGA RADIA

Gerd Bacher, glavni upravnik in štirje strokovni direktorji avstrijskega radia so pričeli v ponedeljek, 10. aprila, uradno z delom pri radiu in televiziji. »Tokrat se resnično nudi podjetju sijajni prerod (renesansa)«, je v svojem pozdravnem govoru naglasil Bacher prisotnim uslužbencem radia. Ob tej priliki je glavni upravnik prvič uporabil ostre besede proti »političnim silam«, ki ne kažejo zanimanja za reformo avstrijskega radia in televizije.

»To so oni ljudje,« je dejal glavni upravnik, ki so bili že od kraja proti ljudskemu glasovanju in do zadnjega trenutka tudi proti novemu radijskemu zakonu. (Pri tem je verjetno mislil v prvi vrsti socialistično stranko, ki je v zadnjem času, zardi gotovih klavzul Bacherjeve pogodbe,

pričela gonjo proti njemu; naš list je o tem podrobno pisal v predzadnji številki.)

Kar se pa njegove plače tiče, je vodja avstrijskega radia izjavil, da zasluži sedaj manj kot doslej. »Če pa kljub temu zasluži z novo službo še zmerom več kot 20 pomonih delavcev, ali več kot eden izmed glavnih avstrijskih politikov, drži, vendar je treba pri tem upoštevati, da niti prvi niti drugi niso odgovorni za milijardno podjetje, temveč sam osebno.«

O tako imenovanem »svobodnem dogovoru uslužbencev radia« je glavni upravnik dejal v vsej odkritosrčnosti, da v tej obliki ne zadošča. Ta je deloma preveč birokratičen. Svobodnega dogovora uslužbencev seveda noče odpraviti, temveč le upa, da bi ga v »sodelovanju z uslužbenci in svetom podjetja boljše uredili. Ta naj bi se v prihodnje ravnal po pravilu: »Za večjo storilnost več denarja.«

Glavni upravnik, ki je v svojem govoru še enkrat ponovil svoja načela, katera je iznesel že na prvi tiskovni konferenci (tudi o tem je Naš tednik že pisal), je zaključil svoj pozdravni govor: »Verjemite mi, da se je danes v avstrijskem radiu zgodilo mnogo več kot samo inštalacija novega direktorja (glavni upravnik in štirje strokovni direktorji). Danes se pričinja nekaj čisto novega: Prvič v zgodovini avstrijskega radia je to podjetje neodvisno od zasebnih sil in političnih strank.«

UNIDO: POHVALA ZA AVSTRIJO

Organizacija združenih narodov in avstrijska vlada sta se sporazumeli o postavitvi stalnega sedeža agencije OZN za industrijski razvoj (UNIDO). Naš list je o tem že podrobno poročal. Poslopja, v katerih bo ta nova organizacija, ki ji je glavna skupščina na minulem zasedanju namenila osrednjo vlogo v mehanizmu Organizacije združenih narodov glede industrijskega razvoja, bodo zgradili na Dunaju najpozneje v štirih letih. Letos julija pa bo Avstrija za organizacijo zagotovila začasni sedež. Celotne stroške kakih 25 milijonov dolarjev bo poravnala avstrijska vlada. Poslopja bodo dali v najem Združenim naro-

SLOVENC

doma in po svetu

† župnik Anton Jerman

Dne 3. aprila je nenadoma umrl v št. Pavlu pri Bocnu na Južnem Tirolskem župnik Anton Jerman.

Pokojni se je rodil dne 23. novembra 1896 v Šmihelu pri Novem mestu. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu, dokler ni bil v prvi svetovni vojni poklican v vojak. Tam je bil težko ranjen, bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda in postal častnik. Po opravljeni maturi in po vojni stopil v ljubljansko semenišče, kjer se je leta 1918 v prvem letniku zbral kar 40 novih bogoslovcev, samih bivših vojakov in oficirjev. Dne 29. junija 1922 je bil s svojimi številnimi sočolci posvečen v duhovnika. Leta 1945 je preko Koroške kot begunec prišel na Južno Tirolsko in bil najprej v službi v Vintschgauu. Pred 15 leti pa je prevzel mesto duhovnika v samostanu sester cistercijank v št. Pavlu pri Bocnu, kjer je ostal do svoje smrti. Je sicer nekoliko bolehal, toda smrt je prišla povsem nepričakovano. Na praznik Marijinega oznanjenja (letos 3. aprila) je zjutraj še maševal, potem pa dopoldne izdihnil.

Pokojni je bil med svojimi sočolci in med ljudmi, kjer koli je služboval, zelo priljubljen. Bil je odkrit, vesel človek, za vsa dogajanja okrog sebe in v svetu vedno zelo zavzet, navdušen Slovenec. Kot begunec je bil naročen na vse slovenske publikacije, svoje prihranke je zapustil slovenskemu duhovniškemu zavodu v Rimu.

Dobri Tirolci so mu pripravili zares lep pogreb, katerega se je udeležilo poleg 7 slovenskih duhovnikov nad 20 tirolskih sobratov in velika množica ljudi. Pogreb je vodil dekan iz Kalterna.

Večni pokoj in večna luč dobremu duhovniku!

Osemnajstič Levstikove nagrade

Na prvi mednarodni dan mladinske literature so pri založbi Mladinske knjige v Ljubljani osemnajstič razdelili Levstikove nagrade za najboljša literarna in ilustracijska dela v letu 1966. Letošnje nagrade so dobili: pisateljica Branka Jurca za izvirni tekst v knjigi »Vohljači in prepovedane skrivnosti«, akademski slikar Jože Ciuha za izvirni tekst »Potovanje v deseto deželo« in za izvirne ilustracije v knjigi Pavla Golie »Gospod Baroda in druge ljudske pesmi«, akademski slikar Aco Maček za izvirne ilustracije v knjigi R. L. Stevensona »Otok zakladov« ter akademska slikarica Lidija Osterčeva za izvirne ilustracije v knjigah »Desetnica« Frana Milčinskega, »Lonček, kuhaj« bratov Grimmov ter »Sneguljica in druge Grimmove pravljice«.

V zvezi z obema praznikoma so zvečer istega dne v dvorani Narodne in univerzitetne knjižnice po podelitvi nagrad odprli tudi razstavo nagrajenih del.

Smrt slovenske igralk Eme Starčeve

V Ljubljani je umrla priznana gledališka igralka Ema Starčeva. Po rodu je bila iz Sežane, od koder se je še v rani mladosti s starši preselila najprej na Vipavsko, nato pa na Štajersko. S petindvajsetimi leti je pričela delovati na gledaliških deskah: v Mariboru je igrala od 1924. do 1941. leta. Tedaj je dobila novo mesto v ljubljanski Drami, po drugi svetovni vojni pa je postala članica Slovenskega narodnega gledališča v Trstu, kjer je igrala 14 let. Po upokojitvi je še zmerom nastopala tu in tam.

80-letnica Valentina Kosa

V Argentini je v februarju slavil svojo 80-letnico Slovenec Valentin Kos. Rodil se je v vasi Češnjice v moravški fari. V prvi svetovni vojni se je boril dve leti na ruski fronti, nato pa na bojišču ob Soči. Po končani vojni je prevzel doma posestvo. Po letu 1945 se je umaknil po sili razmer iz domovine in se naselil v Argentini v bližini La nusa.

dom za 99 let ob simbolični najemnini enega šilinga na leto.

Stavropoulos, advokat Organizacije združenih narodov, je v sredo, 12. aprila, označil sklenitev pogodbe med avstrijsko vlado in Organizacijo za industrijski razvoj (UNIDO) pri OZN kot ene izmed najpopolnejših in najbolj velikopoteznih pogodb, kar jih je bilo do sedaj sklenjenih med neko državo in Združenimi narodi.

Državni tajnik v zunanjem ministrstvu dr. Karl Bobleter je obljubil organizaciji vsi podpora in je pred upravnim svetom Organizacije za industrijski razvoj v New Yorku citiral (navedel) najnovejšo besedo iz papeževe enciklike »Populorum progressio« (Napredek ljudstev): »Iz vsega srca želimo organizacijam, naj gredo pogumno za ciljem, ki so si ga zastavile, s tem, da hočejo solidarno pomagati deželam v razvoju, hkrati pa naj tudi njihova avtoriteta raste.«

IZ GLASBENEGA ŽIVLJENJA:

Uspel koncert Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje Ljubljana

Izmenjalni koncerti, ki so v zadnjem času pri nas čedalje pogostejši, nam prinašajo vpoglede v dejavnost in kvaliteto vsakovrstnih tujih kulturnih institucij. Taka izmenjava kulturnih vrednot je postala posebno med Koroško in Slovenijo izredno živahna. Naše glasbene ustanove, ansambli, solisti, gostujejo v Sloveniji, od tam pa prihajajo enake skupine s koncertnimi nastopi.

Dan kasneje, ko je glasbena skupina iz Celovca gostovala v Ljubljani (10. aprila), je v Domu glasbe v Celovcu nastopil Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje Ljubljana; tega je namreč povabil koroški deželni konzervatorij.

Torkov koncert (11. aprila) študirajoče glasbene mladine iz Ljubljane je bil še posebej privlačen, saj je bil program lepo izbran. Pod vodstvom prof. Cirila Veronika je nastopil kot prvi mali godalni (komorni) orkester z dvema skladbama slovenskega komponista Janeza Krstnika Dolarja »Balletti à 4« za godalni ansambel in basso continuo. Take skladbe so bile v baroku znane kot plesne suite.

Dolar se je rodil okrog leta 1622 v Kamniku pri Ljubljani. Poučeval je glasbo na ljubljanski jezuitski gimnaziji (1645–1658). Nato je odšel v Passau; ni znano, koliko časa je bil tam in kdaj in kje je umrl.

Tematika teh dveh plesnih suit je sveža, tekoča in lahkotna (enako tudi drugih njegovih skladb) kažejo na italijanske vplive in spominjajo na elemente ljudske melodijske.

Naslednja skladba italijanskega komponista in violinista Arcangela Corellija je bila kot druga na sporedu. Ista zasedba godalnega orkestra je zaigrala njegov »Concerto grosso«, op. št. 1 v D-duru. Delo je zgrajeno iz 4 stavkov po vzorcu Largo-allegro. Temu delu dajejo godala, zlasti v hitrih stavkih — alegrih bleščec sijaj, kar pričča, da je bil Corelli sam odličen violinist-virtuoz.

Akoravno je delo kratko, kaže dovršenost in zrelost. Nastopajoči solisti (violinista: Miha Pogačnik in Roman Leskovic ter čelist Zdenko Pruša) so se odlikovali s svojimi kratkimi solističnimi vložki.

Pred odmorom smo se še enkrat seznanili z J. K. Dolarjem. Tokrat smo poslušali njegovo delo za soli, zbor, godalni orkester in orgle »Miserere mei Deus«, ki ima obliko kantate, v kateri se vokalne (zbor in solisti) in instrumentalne skupine (godalni orkester in orgle) duhovito menjavajo in vežejo, kot je bilo vobče značilno za glasbo sredi 17. stoletja, ko so instrumenti predvsem podpirali vokalne glasove in večali zvočni sijaj.

Mladi ljubljanski umetniki, posebno solisti: sopranistka, altistka, tenorist in basist, so nam pod spretno dirigentovo roko profesorja Janeza Boleta znali pričarati bogato vsebino Dolarjeve kantate.

V drugem delu koncerta je bil na programu »Koncert za čelo in orkester v B-duru«, Luigi Boccherinija, italijanskega komponista in violinčelista. Ta Boccherinijeva stvaritev je ljubka, enostavna in jo odlikujejo spevne melodije, okrašene z novimi originalnimi figuracijami.

Kot solist je nastopil že zgoraj omenjeni solist — čelist Zdenko Pruša, ki je v izvajanju

»Koncerta v B-duru« pokazal bogato tehnično znanje in sposobnost poglobitve v stil in vsebino dela. Njegove tehnične odlike so prišle še bolj do izraza in veljave, ker je orkester pod vodstvom profesorja Vinka Šušteršiča spremljal solista, ki je svojo težko solistično nalogo igral na pamet, diskretno in zadržano.

S »Fantazijo« za klavir in orkester se je predstavil najplodovitejši slovenski kompozitor mednarodnega slovesa Lucijan Marija Škerjanc.

Delo ima sicer en stavek, ki je kontrast-

Slika kaže dirigenta prof. Vinka Šušteršiča s svojim odličnim simfoničnim orkestrom Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje Ljubljana.

no sestavljen iz treh osnovnih delov v svojem obrazcu: A (G-dur) — B (g-mol) — A (G-dur). Med njimi je namreč več samostojnih dopolnilnih pododdelkov. Zato ima skladba naziv »Fantazija«. Prvi del je živahen in veselega značaja, a vendar ličičen. Spevna motivika se prepleta s figurativnimi pasajami, običajnimi za klavirsko igro. V prehodu k naslednjemu delu se skladba umiri. Osrednji del je počasnejši, otožen in elegičen. V njem prevladujejo pihala in čelista, katere dvogovor s klavirjem vodi v popolno umiritev glasbenega toka. Zaključni del se opira na motiviko uvod-

nega dela, ki doseže vrhunec v obsežnem dinamičnem stopnjevanju.

Solistka-pianistka Monika Kartin, ki je delo igrala na pamet, je pokazala svojo tehnično zrelost in muzikalni temperament.

Za zaključek koncerta je celotni veliki orkester zaigral »Finale« za orkester, delo slovenskega skladatelja Primoža Ramovša. Skladba je nastala leta 1966 po želji prof. Vinka Šušteršiča, dolgoletnega dirigenta nastopajočega zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje. Formalno sestoji skladba iz počasnega uvoda, ki mu sledi osnovni v hitrem tempu. Ta del skladbe je zgrajen na eni sami temi, ki je sicer večkrat varirana, a ji daje unikacijski tok skladbe ustrezno enovitost, nastopanje v raznih instrumentalnih skupinah pa potrebno pestrost. V svojem zaključnem letu ga privede do razgibanega in mogočnega konca.

Ta kompozicija je bila na tem koncertu prvič izvajana.

Izvajalci Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje so s tem koncertom ponovno dokazali celovskemu maloštevilnemu občinstvu — žal je bilo navzoče v glavnem le dijaštvo Slovenske gimnazije — visoko raven svojega tehničnega znanja in interpretacijsko zrelost. Tako so nam mladi ljubljanski umetniki s celotnim koncertnim sporedom zapustili močan vtis svoje vrstnega pristopa v glasbenem poustvarjanju in ustvarjanju.

B. L.

Občni zbor Lige za človečanske pravice

Pred nedavnim je imela Liga za človečanske pravice, ki je članica mednarodne Lige in šteje med posvetovalne organizacije Združenih narodov, na Dunaju svoj občni zbor. Potrdila je profesorja dr. Thirringa in prof. dr. Lugmayerja kot predsednika ter ostale odbornike. Koroško zastopata v osrednjem odboru, ki ima dvanajst članov, dvorni svetnik Erwin Pabst in dvorni svetnik ravnatelj dr. Joško Tischler.

V posebni resoluciji se občni zbor zahvaljuje avstrijski vladi, da je na priporočilo

Združenih narodov proglasila leto 1968 za leto človečanskih pravic. Nadalje nakaže resolucija še odprta vprašanja, ki bi jih morala avstrijska vlada rešiti. Opozarja mero-dajne oblasti, da obveznosti do avstrijskih manjšin, ki jih je Avstrija prevzela s podpisom državne pogodbe iz leta 1955, še vedno niso docela izpolnjene.

Avstrijska Liga za človečanske pravice se dosledno zavzema za interese narodnostnih skupin, posebno še za interese koroških Slovencev.

Dunajska „Furche“ o koroških Slovencih

Zadnja številka uglednega avstrijskega tednika »Die Furche« (št. 15, 15. april 1967) prinaša pod naslovom »Offene Türen für das Gespräch« obširen članek o stanju, željah in pričakovanjih koroških Slovencev. Napisal ga je doktor Reginald Vospersnik.

Uvodoma avtor naveže na v zadnjih letih močno razvito avstrijsko vzhodno zunanjo politiko, posebno še na nedavni obisk jugoslovanskega predsednika maršala Tita v Avstriji in na tozadevni skupni avstrijsko-jugoslovanski komuniké, in hkrati izrazi prepričanje, da hoče avstrijska vlada uresničiti ta koncept tudi v notranjepolitičnih prilikah pri reševanju manjšinskih vprašanj. V doglednem času bo prišlo nanovo do razgovorov med predstavniki zvezne ter deželne vlade in zastopniki slovenske narodnostne skupine, katerih iniciator je bil tedanji zunanji minister dr. Bruno Kreisky, ki je povabil zastopnike manjšine 13. maja 1960 na prvo tozadevno srečanje. Med odprtimi vprašanji navaja avtor gradbo lastnega poslopja za Slovensko gimnazijo, dvojezične napise, uradni jezik, dokončno in pravično ureditev ljudskošolskega pouka v slovenščini in še nekatera druga.

Dr. Vospersnik pa v svojem članku tudi

govori o splošni atmosferi v deželi in meni, da je le že na marsikaterem področju prišlo do razstrupitve, čeprav je še vedno znak pogumnega politika, če se vidni predstavniki obeh velikih strank zavzemajo za pravično ureditev manjšinskih vprašanj v sodelovanju s prizadeto manjšino. Vodstvo koroške ljudske stranke je pred nedavnim, tako pravi članek, izjavilo, da želi ureditev spornih problemov v soglasju z zastopniki koroških Slovencev. Svobodnjaški stranki pa da dr. Vospersnik tiste cenzure, ki ji gre do. Duh nacizma pri ljudeh tega kova še zdavnaj ni izumrl.

Vedno spet se »Die Furche« zavzema za širokogrudno in pravično rešitev manjšinskih vprašanj — v pravem duhu avstrijske strpnosti.

Uspeh slovenskega grafika

The Society of Canadian Painter-Etchers and Engravers, Toronto, Canada je obvestila znanega grafika Rika Debenjaka, da je za svojo grafiko »Les, skorja, smola« št. 5 dobil najvišjo nagrado, in sicer »G. A. Reid Silver Memorial Award«. To nagrado so podelili ob 50-letnem jubileju društva kanadskih slikarjev-grafikov. Ime dobitnika nagrade je vpisano na srebrni plaketo, ki jo na razstavi postavijo ob nagradni grafiki. Omenjeno

Sodobni kulturni

portret

Milan Dedinac

Pesnik Milan Dedinac je leta 1965 prejel »Zmajev nagrado« Matice srpske v Novem Sadu. Že nad trideset let daje edinstven zgled pesniške odgovornosti. Doživel je trenutke molka in trenutke navdihnjenosti, vseskozi občutene pesniške govornice, trenutke neme tišine in trenutke razjarjenih stikov besed. Toda v vseh trenutkih svojega pesniškega popotovanja je ostal dosleden sebi in svoji zgodnji poetični govorici kot malokateri avtor srbske poezije med obema vojnoma. Vedno enako je, v tistih neutečenih, bolečih spominih na izginulo in nevidno, pa vendar tako nedvoumno prisotno ptico, tisto javno, ki se mu je zdelo, da jo je zaslišal nekega poletnega večera, že davno, v Knez Mihajlovi ulici, vztrajal pri demarkaciji svojega sveta. Njegov svet s simboli vetra, morja, ptice in tudi tistega neobsežnega neskončnega nebesa, ni dovoljeval kompromisov in se nikdar ni vdajal.

Milan Dedinac je vsemu jugoslovanskemu sodobnemu pesništvu vsilil vrnitev k prvotni, še rosnosti besedi. Vrnili so v tej besedi, prisluskujoč tisti svoji nočni ptici, nedolžnost otroškega govora, ožarjenost pravega razodetja. Neobrzdani, nekonvencionalni je v mladeniških »Pesmih zgodnjega vstajenja«. Nemirni izumitelj je v »Javni ptici«, napisani v času, ko je njega in njegove pesniške tovariše Baudelairov inferno spominjal na malokalemdanske panoptikume. Zasopla, osupla priča je v »Človeku na oknu«, priča stihije, priča zla. Nemirni, nostalgični suženj je v »Pesmih iz dnevnika ujetnika številka 60211«. Zaradi te knjige je bila Milanu Dedinacu podeljena visoka trofeja za njegov celotni pesniški opus.

Da je moral životartiti v ujetniških barakah Zagana in Görlitza, hrepeneti po daljnem in nedosegljivem rodnem kraju, ki je ostal tam na jugu, ždeti v sivi taboriščni samoti, lačen in odveč, to so bili za pesniški glas Milana Dedinca samo predhodni in nikakor ne dokončni priveski določenega stanja. Buden je bil pesnik ves zavzet s taboriščno resničnostjo, mračno in neusmiljeno surovo. Toda v snu se neprestano sklanja nad svoj hišni prag, nad rodni kraj in nad domače reke. Lik ljubljene žene; cvetna jutra na obalah rodni rek; neki daljni, znani vonj, ki je segel z juga v vojno resničnost mrakobne šlezije — vse to se je srečalo v pesniškem naporu. Zapisoval je v svoj pesniški dnevnik mračno in ihteljo melanholijo svojega prisilnega izgnanstva. Daleč od južnega sonca, daleč od nje, katere lik se mu prikazuje v nespečih nočeh, se Dedinac s trdnim pesniškim upanjem trudi preseči svoj tragični položaj, bolezn, trpljenje, glad barake. Večno isti je kraj, kamor uhajajo pogledi teh od vseh zapuščenih sužnjev, lačnih in prezebljih, in isto je, kar jih bolne in zdrave, Francoze in Srbe, stare in mlade, zblaznele in padavične, skopuhe in razsipnike, kmete in profesorje, veže na neki pomladni dan, ko bodo izginile barake, taboriščna disciplina, žica, stražni stolp, apeli.

Samo da bi bil kje drugje, ne tu, preklinja neki mladenič na straneh Dedinčeve knjige, močan v svoji kletvi, sam. Samo da bi se lahko izmaknil tej taboriščni mreži, temu hladu; samo da bi se povzpел iz te brezmočne osamljenosti, da bi bil kje drugje, ne tu v tej prekleti deželi šleziji, kjer ni niti vrabcev, to je ta pokončni krik sužnja, ki se je v maju srečal z jesenjo in ki ve, da nismo sužnji na zemlji, temveč na dnu morja.

Kakor vedno je vzklikal pesnik vzravan in nepopustljiv na svojem ponosnem, nedotakljivem hišnem pragu, čeprav daleč od njega, izsanjanega, vznesenega: Ne poznam spanja, ne počitka. Buden, večno buden v tistih šlezjskih nočeh. Samo da bi bil kje drugje, ne tu.

O tem svetu pričajo njegove pesmi (prevdene tudi v slovenščino) »Ko se zbudi-mo«, »šlezjska noč«, »Z bolniške postelje«, »Neki mladenič preklinja«, »Zapomni si«, »Nenadoma je stal med nami«.

kanadsko društvo želi, da bi bilo priznanje slovenskemu grafiku začetek obširnejše izmenjave v grafični umetnosti med Kanado in Jugoslavijo.

LIKOVNA UMETNOST:

Lojze Spacal v tržaški galeriji

V občinski galeriji v Trstu so pred kratkim odprli razstavo znanega slovenskega likovnega umetnika, profesorja Lojzeta Spacala.

Razstavlja dvajset del: olj, risb in tapisrij v reprezentančni galeriji Magistrata na trgu Unità. Njegove sedanje stvaritve so zanimive že zategadelj, ker po že kar popularnem grafičnem opusu znova odkriva svoja olja in tokrat tudi tapisrije. Kako je prav ta v masivne volnene materiale prenesena grafična tehnika, obogatena z barvami, osvojila tudi široko občinstvo na tem področju, da celo poslovne kroge, dokazujejo nekatere fotografije s posnetki Spacalovih prostranih, tudi po osem metrov dolgih tapisrij, s katerimi je okrasil italijanski prekoceanski ladji »Raffaello« in »Eugenio C«.

V Št. Petru bodo zidali

Polja in travniki so bili še pokriti z belo odejo, ko so tovarnjaki gradbenega podjetja Palmisano vozili pesek pred samostan šolskih sester. Ljudje so vpraševali, kaj neki bodo delale, da bodo rabile toliko peska.

Nova šolska oblika, času primeren pouk na gospodinjski in nadaljevalni šoli, novi šolski zakoni, vse to stavi na naše sestre nove zahteve.

Šolski prostori so postali tesni. Letos je celo tako priljubljeni šivalni oddelk gospodinjske šole moral izpasti, ker ni bilo prostora. Manjkala je telovadnica, ki bi služila predpisanim gimnastičnim vajam in drugim potrebnim namenom.

Vse te potrebe so gnale sestre, da so se odločile, da postavijo na vrtu pri šoli telovadnico s predpisanimi prostori in nad telovadnico pa kapelo. S tem bo dana možnost, da bodo laže uredile in razvrstile stanovanjske in učne prostore.

Stari ljudje iz neposredne okolice, ki so zlasti pozimi radi prihajali tako ob nedeljah kakor ob delavnikih v samostansko kapelo, bodo pa tudi zelo zadovoljni in veseli, da jim ne bo treba meriti vseh stopnic do drugega nadstropja. Ni čudno, da jih je sapa pošteno zmučila, še preden so prišli do vrha. Res, veliko korajže imajo sestre, da so se odločile za to veliko podjetje. Prijazna in pogumna s. prednica mi je pokazala načrte. Šola bo veliko pridobila, sem si mislil! Ali pa je šola samo zadeva sester! Ali se ne trudijo one za našo mladino! Poleg tega plačujejo še dolg za hišo, ki so jo morale od prejšnjega lastnika odkupiti! Sestre so se upale odločiti za ta korak, ker še verujejo v idealizem prijateljev naše mladine, ki jim je dobra krščanska vzgoja velika življenjska naloga.

Vi, ki berete te vrstice, spomnite se nanje in jim priskočite na pomoč s primernim darom. Sestre bodo za vsak dar hvaležne. Poleg tega one vedno molijo za svoje dobrotnike. Veliko dobro delo boste storili, delo, ki bo trajno rodilo svoje sadove.

Naš rojak dr. Janko Arnejc - 90-letnik

Kadar pridem v Ljubljano, rad obiščem našega koroškega rojaka, vpokojenega stolnega župnika dr. Janka Arnejca. Posebno rad pa bi se ogledal pri njem zdaj, ko je dočkal že 90 let življenja.

Rojen je bil 24. marca 1877 v Ledincih kot sin gostilničarja, pd. Hajnzeln. Kam se bo brihtni veseljaški in živahni Hajnzelnov študent Hanzej po maturi obrnil, so ugibali ljudje. Presenetil jih je s svojim sklepom, da sledi tihemu klicu Gospodovemu in postane duhovnik. Sprejet v zavod »Germanicum« v Rimu je tam dovršil bogoslovne študije in bil 25. oktobra 1901 posvečen v mašnika. Leto navrh je nastopil službo v domovini kot prefekt v Marijanišču. Kot tak je v zavodu tudi poučeval slovenščino tistim Nemcem, ki so se

MAŠNO VINO pri Kristijanu BREZNIKU, Celovec, Viktringer Straße 5, tel. 22 51.

zato priglasili. Februarja 1906 se je preselel kot dušni pastir v bližnji takrat še slovenski Zrelec.

V letih 1905 ali 1906 sem se udeležil zborovanja političnega društva. Tam sem dr. Arnejca prvič videl. Z neko srdito živahnostjo se je udeleževal debate. Na tistem sem občudoval njegov pogumni nastop in prepričan sem bil, da bo ta mladi duhovnik neustrašen bорец v Kristusovem kraljestvu in za narodove pravice.

Res mu je škofijstvo poverilo vodstvo vseh takrat cvetočih Marijinih družb v slovenskem delu škofije. Izkazal se je pa tudi v delu za ljudsko izobrazbo in v borbi za pravice koroških Slovencev.

V letih 1919 in 1920 je potekala demarkacijska črta med obema conama tik pred Zrelcem. Po plebiscitu se je dr. Arnejc umaknil v Jugoslavijo. Pastirval je na Trsteniku, Škofji Loki in v župniji Sv. Jakoba v Ljubljani, končno pa kot kanonik postal stolni župnik. Povsod so imeli šega-vega in živahnega gospoda radi. V Ljubljani si ga tudi mogli videti z višnjevim kolarjem, pipo v ustih v gostilni med rednimi gosti. Pa ni zahajal med nje le zaradi oddiha, imel je še boljše namene. Ako je kateri rednih gostov omizja manjkal zaradi obolelosti, ga je obiskal in v nevarnih slučajih pripravil na smrt. Torej svojevrstno pastirovanje po gostilnah!

Leta 1961 je na Brezjah obhajal biserno

Pri nas na Koroškem

Spored spominske proslave

v nedeljo, 23. aprila, ob 14.30, v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu

1. Pozdrav in komemoracija govori Mirko Isop
2. ZDRUŽENI MOŠKI ZBORI SPZ IN ZPD — vodi Folti Hartman
Zalostinka „Žrtvam“
3. Milka Hartman
Dom umira
deklamira Milena Olip
Naša strma pot
deklamira Marija Inzko
4. MOŠKI ZBOR ZVEZE PEVSKIH DRUŠTEV — vodi dr. Anton Feinig
Narodna — France Marolt
Tam za turškim gričem
solo poje dr. Anton Feinig
Smo fantje z vasi
Tam za goro zvezda sveti
5. MEŠANI ZBOR ZVEZE PEVSKIH DRUŠTEV — vodi Tomaž Holmar
Stanko Premrl
M. Hartman — F. Cigan
Hej juhej, gremo v Korotan
Tam, kjer Peca riše sence
solo poje ga. Lili Uggowitzer
Kar dedje naši so ljubili
6. Govorita predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko in predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter.
7. Igo Gruden
Slovenska zemlja
recitirajo dijaki iz dijaškega doma Slovenskega šolskega društva
8. MOŠKI ZBOR SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE — vodi Folti Hartman
Rado Simoniti
Anton Förster
Davorin Jenko
Puntarska
s harmoniko spremlja Hanzi Kežar
Večerni ave
Molitev
9. MEŠANI ZBOR SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE — vodi Vladimir Prušnik
Davorin Jenko
Radovan Gobec
Radovan Gobec
Lipa zelenela je
O Podjuna
Koroška
10. ZDRUŽENI MOŠKI ZBORI SPZ IN ZPD — vodita dr. Anton Feinig in Folti Hartman
Benjamin Ipavec
Ubaldo Vrabec
Iz stolpa sem
Zdravica
11. ZDRUŽENI MEŠANI ZBORI SPZ IN ZPD — vodita Tomaž Holmar in Vladimir Prušnik
Ludovik Viternik
Radovan Gobec
Slovenska domovina
Pradedom

mašo. Udeležilo se je te redke slovesnosti tudi več ožjih rojakov iz Koroške.

V visoki starosti kajpak pešajo moči, spomin pojenjuje, oči slabijo. Vendar je naš g. Janko v oskrbi poštvalne sestre še dokaj ohranjen. Korošče ima še vedno posebno rad. Akoravno se ne spomni več naših imen in bivališč, mu ob naši koroški govoricar kar zažarijo oči od veselja, da smo mu prinesli košček Koroške. Tudi mi ga še vedno štejemo za svojega!

Naj mu bo večer življenja miren in vreden in preselitev v večnost lahka!

A. V.

KOŽENTAVRA (Razne novice)

Peljal sem se ven iz mesta in se ustavil v Kožentavri. Kar načuditi se nisem mogel, kaj vse se je v kratkem času, odkar nisem bil tam, vse uredilo in napravilo.

Z arondiranjem (zaokroženjem) posestev so povečini vsi zadovoljni.

Podjetni Helmut Ratz, tako imenovani »Schotterkönig« koplje gramoz z modernimi stroji, ki ga vozijo v mlin in ga tam meljejo v pesek, katerega največ uporabljajo pri betoniranju cest, posebno Ljubeljske ceste. Mlin, ki je bil prej v vasi delal ropot in prah, je dal prestaviti izven vasi. Na njegovem posestvu, kjer je izkopal gramoz, je nastalo malo jezero, ki ga bo sedaj uredil za moderno kopališče. Delati so že začeli. Ob robu kopališča je dal nasaditi mnogo ovetličnega grmičevja, dal urediti ves prostor, kjer bo napravil tudi camping (taborišče). Pri hiši, v kateri je gostišče, so v novem prizidku moderne,

zares lepe sobe, spredaj pa obsežen prostor za parkiranje avtomobilov.

Njegov sosed gostilničar Pepi Schütz, ki ima tudi penzion (gostišče) za goste, je dal napraviti v jeseni kegljišče na ledu, gradi kopalni bazen, pred gostilno pa obširen prostor za parkiranje avtomobilov. Zvedel pa nisem kaj razveseljive novice, da je več mesecev v bolnici njegova pridna, delovna in podjetna mama. Ker je zaradi njene pridnosti splošno priljubljena, ji vsi želimo skorajšnjega ozdravljenja, da bi se čimprej zdrava vrnila domov.

Pridni in podjetni posestnik Folti Kölich je dal postaviti uto, ki daje na prvi pogled vtis, da je to mala hišica, tako lična je. Pri uto pa je naredil zelenjavni vrt, v katerem bo pa tudi mnogo cvetja. Njegov sosed po domače Ogris, pa daje hiši z ometom novo obleko. Ker Kožentavrtani kar tekmujejo, kdo bo imel najlepše urejeno domačijo, tudi Egger noče zaostati. Podrl je staro gospodarsko poslopje in sedaj postavlja novo. Stavbenik Simon Male bo dal podreti razpadajočo kajžo, očistil je že lepo svoj sadni vrt. Gotovo dela s svojim sinom - naslednikom na posestvu, ki je sedaj pri vojakih na Dunaju, načrt, kaj vse bosta pri hiši in gospodarskem poslopiju preuredila. Njegova žena s hčerko Ireno pa je okusil za časa nacizma preganjanje in grenkost izseljenstva. K njenemu 60. rojstnemu dnevu ji čestitamo, želeč ji vse najboljše in najlepše, predvsem pa zdravja. Bog te živi, Mici!

Prav lično je dal svojo stanovanjsko hišo oplešati Štefan Mlečnik, ki poseduje ob Ljubeljski cesti mizarsko delavnico, ben-

IGRE KRŠČANSKE KULTURNE ZVEZE

Krščanska kulturna zveza naznanja, da ima za materinski dan naslednje igre razmnožene, ki se lahko kupijo:

1. V boj za mamico, otroška igrice v dveh dejanjih.
2. Prva mati, otroška igrice v enem dejanju.
3. Pavelčkova piščalka, otroška igrice v štirih slikah.
4. Slovenska mati, zborovska deklamacija.
5. Mati, prizor za materinski dan.
6. Naočniki, otroška igrice.
7. Iz njenega življenja, igra v sedmih slikah.
8. Mati in gruda, igra v štirih dejanjih.
9. Ali je kaj trden most, otroška spevo-igra.
10. Materina srca, deklisška igra v enem dejanju.
11. Deklamacije za materinski dan.
12. Male mamice, deklamacije in prizorčki za materinski dan.
13. Sirota Jerica, pravljična v štirih slikah.
14. Materine sanje, igra v enem dejanju (ni razmnožena).

BRNCA

Tragična smrt otroka Francija Mertla

V soboto, 8. aprila, je pretresla vso bližnjo in daljno okolico Brnce vest, da je na tragičen način umrl desetletni sin gostilničarja in posestnika v Zmoticah Franca Mertla. Otroka Francija so našli namreč po krajšem iskanju v silosu nezvestnega. Vsa zdravniška znanost pa ni mogla dečku pomagati, ker je le-ta umrl že na prevozu v bolnišnico.

Smrt šolarja Francija je toliko bolj žalostna, ker je bil edini sin Mertlove družine. Po rojstvu šestih deklic, se je končno le rodil sin, moški potomec. Lahko si mislimo, kakšno neizmerno veselje in srečo je zajelo starše ob fantkovem rojstvu, kajti slednjič je bil vendar tu dedič Mertlove domačije.

Kdo pa si more sedaj predstavljati neizmerno duševno bolečino ubogih staršev po tem strahovitem udarcu usode, ob izgubi najmlajšega otroka, edinka, ki je moral v ovetu svoje mladosti zapustiti starše, sestrice in vobče svet. Poleg tega je bil Franci tudi eden izmed najboljših učencev v šoli.

Pogreb, katerega se je udeležilo toliko ljudi kot že dolgo ne, je bil priča, kako je odjeknil ta tragični dogodek po Ziljski dolini. Med pogrebci so bili navzoči učenci in učenke z učiteljskim zborom brnške ljudske šole, zastopniki občine in javnega življenja. Pogrebne obrede je opravil domači g. župnik Štingl, ob asistenci g. Škofiča in Mikule.

SELE

(Gostovanje Pliberčanov in poroka)

V nedeljo, dne 16. aprila, smo mogli v svoji sredi pozdraviti igralce pliberške farne mladine. Niso prišli samo na izlet gledat krasoto našega gorskega naselja v zgodnji vigredi, ampak so nam pod vodstvom svojega kaplana g. Petra Stickra tudi nudili kulturnega užitka. Uprizorili so namreč Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Z veliko udeležbo in ploskanjem smo dragim gostom priznali, da so dobro igrali.

Med gledalci je bilo tudi precej svatov, ki so od svatovske pojedine prišli na igro. Opoldne je bila namreč poroka zidarskega pomočnika Jakeja Hribernika z njegovo mlado izvoljenko Ano, ki jo je privabil z onstran Drave iz Golšove. Naj bi njuna življenjska zveza bila srečnejša kakor Lenčke in Martina v igril!

cinsko črpalko, njegova žena pa restavracijo. Pričeli so tudi z delom za večji kopalni bazen. Avtomatično kegljišče gostje radi obiskujejo in so vse tri steze vsak večer polno zasedene.

Njegov brat, ki se je vrnil lansko leto iz Amerike, je dal postaviti dvostanovanjsko hišo v švicarskem slogu s prizidkom, nekakim motelom (hotel za motorizirane goste), v katerem so lepe, moderne sobe za tuje.

Te dni pa sta prifrčali za njim z letalom njegova žena Zalka in hčerka Lučka. Želimo jima na lepem Koroškem, v rodnem kraju moža in očeta prijetno in zadovoljno bivanje in jima kličemo: »Dobrodošle, pozdravljene z našim slovenskim in koroškim pozdravom! Bog vaju sprejmi s svojim blagoslovom!«

Popotnik

Tekmovanje avtomobilov Ford Taunus 12 M na Turah

TAUNUS 12 M dosegel na najbolj strmi gorski cesti Evrope fantastično hitrost

Od vseh prireditev, ki jih je do sedaj pripravila organizacija avstrijskega Forda, je bila zadnja, to je poskusna vožnja s FORD TAUNUSOM 12 M na Turah, brez dvoma najbolj dramatična, in to kar se tiče glede priprav kakor tudi izvedbe.

Organizacija avstrijskega Forda je povabila v petek, 7. aprila, najuglednejše avtomobiliste, radijske in televizijske novinarje na poskusno gorsko tekmovanje na Ture z novim FORD TAUNUSOM 12 M.

Dan poprej, to je 6. aprila, pa je izgledalo, da bodo morali celotno prireditev odpovedati, kajti že v zgodnjih jutranjih urah je pričelo na Turskem gorovju močno snežiti; zapadlo je nad osemdeset centimetrov snega, tako da je bila vožnja navzgor s štajerske kot s koroške strani praktično nemogoča. Vendar pa se je posrečilo s sodelovanjem žandarmerije, cestarjev, z neprenehnim delom snežnih plugov in posipanja s soljo cesto vsaj toliko očistiti, da so se lahko udeleženci avtomobilskega gorskega tekmovanja s snežnimi verigami podali na pot. Prav zategadelj je bila za FORD TAUNUS 12 M zastavljena naloga še bolj otežkočena.

Štiriindvajset novinarjev iz cele Avstrije se je zbralo na startu. Ko je prvi FORD TAUNUS 12 M privozil na cilj, se je nebo

mehaniki, ki so bili takoj na voljo, so ostali v topli hotelski hali brez zaposlitve, ker ni bilo niti ene avtomobilske poškodbe.

Vsak posamezni avtomobil FORD TAUNUS 12 M je prevozil 87,5 kilometra celotne poti in je moral pri tem premagati 3.786 metrov višinske razlike v najslabših pogojih.

Proga, ki jo je moral vsak posamezni starter prevoziti, pa je bila dolga 6,8 kilometra, premagati pa je moral 631 metrov višinske razlike. Najboljši čas je znašal 6.55,6 minute, kar odgovarja hitrosti 59 kilometrov na uro. Povprečna hitrost pa je znašala 55 kilometrov.

Tudi dve dami, in sicer je bila ena soproga uglednega avstrijskega avtomobilskega novinarja, druga pa znana radijska napovedovalka priljubljene oddaje »Autofahrer unterwegs« (Avtovozač spotoma), sta imeli korajžo, da sta se udeležili tekmovanja in dokazali moč »nežnega spola« s tem, da sta pustili za seboj nekaj moških tekmovalcev.

Že jeseni leta 1962, takoj, ko je prišel iz tovarne predhodnik Forda Taunusa 12 M, so priredili slično tekmovanje avstrijskih novinarjev. Tedaj so lahko poskus izvedli pod čisto normalnimi cestnimi okoliščinami. Zategadelj je prav zanimivo, če primerjamo tedanje s sedanjimi tekmovalni-

Na zloglasnem zadnjem strmim ovinku prelaza, tik pred vrhom, je bila cesta ena sama mešanica mulja, proda in snežne plundre (brozge). Seveda našemu FORDU TAUNUSU 12 M to ni delalo nobenih težav, avtomobil je brez težave premagal vse ovire.

zjasnilo, postalo je najlepše vreme, tako da so sedaj avtomobili 12 M opremljeni s Semperit pnevmatikami Spikes v hitrem vrstnem redu brzeli po gorski cesti navkreber.

Spodaj na startu in zgoraj na cilju je vladala prava pristna tekmovalna mrzlica. Da pa je to gorsko poskusno tekmovanje tako vzorno potekalo, se ima prireditelj zahvaliti samo marljivemu in natančnemu delu žandarmerije iz Krive Vrbe (Krumphorfa), saj je bilo v slabih štirih urah že končano.

O kvaliteti novega FORD TAUNUSA 12 M pa govori tudi dejstvo, da ni noben avtomobil kljub najslabšim cestnim razmeram obtičal na 33-odstotnem strmem vzponu. Vse tekmovalce je zajela dirkalna mrzlica. Vozači-tekmovalci, ne oziraje se na zunanje cestne okoliščine, so svoje avtomobile preizkusili do najvišje storilnosti; vozila so se kar zakadila po strmini navzgor in kljub temu, kar zopet priča o znanju šoferjev, ni bil v celotnem tekmovanju noben avtomobil niti opraskan. Tudi

mehaniki, ki so bili takoj na voljo, so ostali v topli hotelski hali brez zaposlitve, ker ni bilo niti ene avtomobilske poškodbe. Vsak posamezni avtomobil FORD TAUNUS 12 M je prevozil 87,5 kilometra celotne poti in je moral pri tem premagati 3.786 metrov višinske razlike v najslabših pogojih. Proga, ki jo je moral vsak posamezni starter prevoziti, pa je bila dolga 6,8 kilometra, premagati pa je moral 631 metrov višinske razlike. Najboljši čas je znašal 6.55,6 minute, kar odgovarja hitrosti 59 kilometrov na uro. Povprečna hitrost pa je znašala 55 kilometrov. Tudi dve dami, in sicer je bila ena soproga uglednega avstrijskega avtomobilskega novinarja, druga pa znana radijska napovedovalka priljubljene oddaje »Autofahrer unterwegs« (Avtovozač spotoma), sta imeli korajžo, da sta se udeležili tekmovanja in dokazali moč »nežnega spola« s tem, da sta pustili za seboj nekaj moških tekmovalcev. Že jeseni leta 1962, takoj, ko je prišel iz tovarne predhodnik Forda Taunusa 12 M, so priredili slično tekmovanje avstrijskih novinarjev. Tedaj so lahko poskus izvedli pod čisto normalnimi cestnimi okoliščinami. Zategadelj je prav zanimivo, če primerjamo tedanje s sedanjimi tekmovalni-

mi rezultati. Najboljši čas leta 1962 je znašal 9.07,4 minute, kar odgovarja hitrosti 46,07 kilometra na uro. Ta čas pa je sedaj prvak-zmagovalec izboljšal kar za 2,16,4 minute in vsi udeleženci-tekmovalci so vozili tokrat boljše kot leta 1962 zmagovalec. Medtem ko je znašala 1962. leta povprečna hitrost 43,7 kilometra na uro, je dosegel novi FORD TAUNUS 12 M izredno pomembno poprečno hitrost 55 kilometrov na uro in to, kot je znano, pod najtežjimi okoliščinami, ki z normalno cesto nimajo nič skupnega.

Tehnične izboljšave, večja storilnost motorjev in lepo široko vozilo prihajajo pri novem FORD TAUNUSU 12 M do izraza.

Mnogi so o zgoraj omenjeni poskusni prireditvi dvomili, če bi bilo progo vobče možno brez snežnih verig premagati. Tembolj navdušeni pa so bili udeleženci tekmovanja nad rezultati. Kar je bilo izvedljivo le za malo peščico, je popolnoma uspelo, hkrati pa je to najboljši dokaz izredne zanesljivosti avtomobila FORDA TAUNUSA 12 M.

Pri nas na Koroškem

LIBUČE
(Žalosten pogreb)

Že so minile štiri osmine, ko smo na libuškem pokopališču položili v prezgodnji grob Hildo Ebnerjevo. Gotovo ste o tej tragični smrti že čuli. Pretresla nas je; pretresla nas vse, ki smo Hildo poznali.

Dolg sprevod pogrebcev se je 14. marca pomikal z belo krsto od hiše žalosti k cerkvi, kjer je bila popoldne ob 3. uri pogrebna maša. Pevci so ji zapeli »Gospod, daruj ji mir« in »O križ na smrtni postelji«. Gospod župnik je v spomin rajni in v opomin živim spregovoril lepe in resne besede.

Hildi je po 38-letnem težkem življenju, bila je od 2. leta naprej epileptična, pretrgala nit življenja zločinska roka. Izven napadov je bila Hilda vselega srca, prijazna, postrežljiva. Nadvse ljubila je naravo. Delo na polju jo je veselilo. Nadvse je ljubila sprehod po gozdu in obiske pri gorjancih. Zelo ročna je bila pri nabiranju gob, črnic in brusnic. Ko so cvelji zvončki, jih je hodila nabirat zase, za prijatelje v sosesčini in za oltarje v cerkvi; — leto za letom je bilo to njeno delo, veselje in skrb.

Zato je prav čudno, da jo je letos, 11. marca, pri nabiranju zvončkov v močvirnem kraju gozda pod Borovjem doletela tako grozna smrt. Zločinec si je zmisli, v svoji bolezenski strasti in nebrzdanosti najhujši način zločina.

Tako je bilo Hildino težko življenje bolnika — pohabljenca — kronano z mučeniško smrtjo.

Kdo urejuje naše življenje — ? Ali ne vera v Boga, združnost in dejanja po božji in človeški postavi? Da! Zato, starši in otroci — mislimo na to!

Hilda pa je za svoje mučeniško življenje in smrt prejela plačilo v večnem miru.

SPORTNI ODSEK KDZ:

ZMAGA PRI NOGOMETNEM TURNIRJU

Prejšnjo nedeljo, 9. aprila 1967, so naši nogometaši znova dokazali, da so najboljše. Na Plešivcu je bil turnir, katerega se je udeležilo šest moštev. Najboljši trije so dobili nagrade. Naše moštvo je igralo tri tekme in vsakokrat zmagalo z visokim rezultatom tako, da je postalo prvo in bilo nagrajeno z velikim pokalom. Zelo razveseljiva je sledeča bilanca: v 3. tekmah so zabili deset golov, našega vratarja pa nasprotniki niti enkrat niso presenetili.

PRIBLA VES

(Rajni Lužnikovi materi v spomin)

Rajna mati je bila rojena 12. januarja 1899 leta v Pliberku kot hči grajskega kočijaža in posestnika v Dvoru pri Šmihelu. Do njenega dvanajstega leta so jo preživljali starši, potem pa si je morala, še kot šolarka in varuhinja otrok, služiti svoj vsakdanji kruh. Dolgih osemindvajset let je delala za blaginjo gospodarja hiše, pri katerem je bila v službi. In ko je leta 1938 Lužnikova hiša bila brez gospodinje, se je rajna mati priženišla v Priblo ves. Pa tudi tukaj je z vsemi svojimi močmi priskočila svojemu možu na pomoč, bodisi v veselju ali trpljenju. Tudi svojemu možu je pomagala malo več kot osemnajst let. Kruta bolezen pa ji je leta 1965 vzel upanje, čeprav po dobro uspehi operaciji, na daljše življenje. In res se ni motila. Lani je še celo leto pomagala svojim bližnjim pri delu, dokler ni malo pred božičem ponovno zbolela. Sama in tudi zdravniki, ki so jo zdravili, niso slutili posledic, ki bodo prišle. In tako je morala zaradi poslabšanja bolezni 20. februarja 1967 zopet v bolnico v nadi, da se še zopet ozdravi — na vrne k svojemu ljubečemu možu.

Toda Vsemogočni je odločil drugače. Po dolgem trpljenju jo je poklical ravno v noči svojega vstajenja k sebi. Lahko bi rekli: »Rajna mati Marija je bila zraven onih, ki so šle iskat svojega Zveličarja, v grobu ležečega«. On pa ji je prišel že naproti in jo rešil trpljenja v tej solzni dolini.

Na povelikonočni torek pa so od vseh strani prihajali ljudje v žalnih oblekah, da izkažejo rajni materi zadnjo čast in jo spremijo na njeni zadnji poti.

Pogrebne obrede in sv. mašo zadušnico je opravil g. kaplan Kopeinik ob asistenci g. Zergoja, župnika iz Kazaz. Ob grobu se je g. kaplan v ganljivih v srcu segajočih besedah poslovil od rajne matere. Cerkveni

pevci pa so ji pri križu in ob odprtem grobu zapeli sočutne žalostinke.

Naj še omenim, da je rajna vsa svoja leta z velikim veseljem prebiral Mohorjeve in druge slovenske knjige in časopise. Še zadnje dni v bolnici je čitala, čeprav so ji že pešale oči in moči. Rada je tudi obiskovala slovenske prireditve.

Sedaj pa naj se odpочи pri Mariji na Gori. Naj ji sveti večna luč. Mati

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 23. 4.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 24. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Pregled sporeda. Za našo vas. — 18.15 Solistična glasba. — TOREK, 25. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Športni mozaik. Koroška kulturna panorama. — SREDA, 26. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 27. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Prof. M. Lipovšek: Pogled v zakladnico slovenske komorne glasbe — 7. — PETEK, 28. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Iz ljudstva za ljudstvo. — SOBOTA, 29. 4.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — 18.00 Mali koncert pesmi za otroke (Poje ženski vokalni kvartet in Iliana Bratuž; pri klavirju: prof. Silva Hrašovec in prof. Slavko Mihelčič).

Revmatizem pri goveji živini

Pri govedu se pojavlja precej pogosto mišični in sklepni revmatizem, ki pa se ne dasta večinoma točno razločiti. Ti dve boleznii nastaneta zvečine po naglem prehlajenju, dalje mnogokrat tudi pri govedu, krmljenem s preveč jedrnato krmo. V koliko učinkujejo pri tem bolezenske kali, še ni dovolj pojasnjeno. Obolelo živinče kaže pri hoji bolečine, hodi napeto, pri čemer se sliši hrupanje v sklepih, večinoma pa polezuje, težko vstaja in čisto le, če je prisiljeno; in če vstane, se trese od bolečin po vsem telesu. Živinče ima neenak tek ali sploh ne žre, zlasti če ima veliko vročino. Koža se tesno prilega na mišice. Ušesa in koren rogov menjavajo toploto in mrzloto, sklepi pa, posebno prednje koleno in gleženj, so več ali manj otekli, toplejši in boleči. Prizadete mišice so trde, kakor lesene. Na revmatizmu obolelo živinče blati redkokdaj, blato je trdo, zapečeno. Bolezen poteka navadno hitro in traja praviloma le 10 do 14 dni, včasih pa, zlasti če ne uvedemo pravočasnega zdravljenja, postane bolezen kronična in lahko žival popolnoma oslabi tako, da zaradi splošne oslabelosti pogine. Z ozirom na to, da se znaki revmatizma le malokdaj jasno pokažejo, je spoznanje te bolezni precej otežkočeno.

Zdravljenje obstoji deloma v podajanju primernih zdravil, deloma v primerni oskrbi obolelih živali in pravilnem krmljenju. Najboljše pa je, ako prepustimo zdravljenje živinozdravniku.

Lastnik naj obolelo živinče postavi v topel, dobro zračen hlev, a tako, da je živinče zavarovano pred prepihom. Dokler ne zavede živinozdravnik primerne zdravljenja, se smejo devati na zatekle sklepe le Priessintzovi ali še bolj obkladki ali platnene vrečice, napolnjene s prekuhanimi, sesekljanimi zdravilnimi rastlinami. Mazanje obolelih mest z raznimi dražili sredstvi lahko prej škodi nego koristi. Fr. Dv.

Soboslikarske vajence sprejememo. Za hrano in stanovanje poskrbimo. Soboslikarski mojster

HANS SCARSINI

KLAGENFURT — CELOVEC,
Friedelstraße 37.

O GRAJE

iz aluminija
za vrh in okrog doma

Podjunska trgovska družba

Bratje Rutar & Co.

Dobrla ves A-9141 Eberndorf
Telefon 04236-281

VABILO

Oglejte si razstavo ročnih del in kuharskih izdelkov v ŠT. RUPERTU PRI VELIKOVCU v nedeljo, 30. aprila 1967, od 8. ure naprej.

Odrska prireditelj za oddaljene goste bo ob 13.30 in za bližnje ob 16. uri.

Prisrčno Vas vabijo

gojenke gospodinjskega tečaja

2500 slovenskih romarjev v Rimu

Prvi teden v aprilu je dobil Rim dokajšen slovenski poudarek. Vsepovsod po mestu si naletel na avtobuse s slovenskimi romarji, ki so prispeli v Rim, da v središču krščanstva proslave velike obletnice katoliške Cerkve na Slovenskem in 1900-letnico mučeniške smrti sv. Petra in Pavla.

Slovenski romarji iz domovine in iz zamejstva so prispeli v Rim v torek 4. aprila. Zbrali so se v baziliki sv. Pavla izven obzidja, kjer jih je pozdravil ljubljanski nadškof, dr. Jože Pogačnik. Poudaril je trojni pomen tega velikega slovenskega romanja. »V Rimu bomo skupno proslavili,« je dejal nadškof, »najprej 1200-letnico pokristjanjenja Slovencev. Pred 1200 leti je irski misijonski škof Virgil poslal v slovenske kraje škofa Modesta, ki nam je prinesel luč krščanske vere. Proslavili bomo tudi 1100-letnico, odkar sta sv. Ciril in Metod učila Slovence krščanstvo vero s svojimi duhovniki in šla čez ozemlje naših sedanjih krajev v Rim. V Rimu sta dobila potrjeno slovansko bogoslužje. V baziliki Marije Snežne so bili takrat posvečeni tudi prvi slovenski duhovniki. V večjem mestu se bomo pa spominjali tudi 1900-letnice smrti sv. Petra in Pavla, katerima je posvečeno to leto.«

V sredo 5. aprila je daroval sv. mašo v baziliki sv. Klementa, ki so jo slovenski romarji napolnili do zadnjega kotička, ljubljanski nadškof. V kripti pri grobu sv. Cirila pa je maševal škof Slovenskega Primorja dr. Janez Jenko, ki je imel lep nagovor, v katerem je poudaril pomen sv. Cirila in Metoda za slovenski narod. Skupine slovenskih romarjev so nato ogledovale zanimivosti krščanskega Rima. Mnogo jih je obiskalo katacombe sv. Kalista. Slovenske romarje je bilo mogoče srečati tudi v številnih rimskih bazilikah in v vatikanskih muzejih. Toplo sonce in pravo pomladansko vreme napravlja bivanje slovenskim romarjem v Rimu še prijetnejše.

Veličastno slovensko bogoslužje

V četrtek, dne 6. aprila, so se romarji zbrali v baziliki Marije Snežne. V slovesni koncelebraciji so somaševali vsi trije slovenski škofje, zastopnik Slovencev iz Italije, zastopnik rimskih slovenskih duhovnikov in vrhovni dušni pastir slov. izseljencev msgr. Kunstelj. Slovesnosti so prisostvovali ukrajinski kardinal Slipyj, predstavnik Poljakov, tajnik škofijske sinode msgr. Rubin, ruski škof Katkof, rektorji vseh slovanskih zavodov v Rimu, rektor irskega zavoda (ker je bil škof Virgil Irec), rektor grškega zavoda, ker sta bila Grka sv. Ciril in Metod, rektorji vseh cerkvenih zavodov v Rimu, kjer študirajo Slovenci, gojenci Slovenskega zavoda in drugi predstavniki.

Med slovesnostjo so romarji pod vodstvom nadškofovega tajnika g. Vrhunca peli slovenske cerkvene pesmi. Slovesno kon-

celebracijo je vodil ljubljanski nadškof pri papeškem oltarju. Slovenski verniki so do kraja napolnili baziliko.

Po evangeliju je spregovoril nadškof dr. Pogačnik in dejal, da je v tej cerkvi papež posvetil knjige za slovensko bogoslužje in posvetil sv. Cirila in druge slovanske duhovnike. Sv. Ciril in Metod sta nas vključila v družino slovanskih narodov. Za ključek slovesnosti so vsi zapeli pesem »Marija skoz življenje«. Sledila je posebna molitev v vzhodnem katoliškem obredu »moleben«, ki so jo zapeli gojenci zavoda Russicum pod vodstvom slovenskega jezuitskega patra Korena. Nato so se vsi slovenski romarji skupno odpeljali k papeževi avdienci, ki je bila v blagoslovitveni dvorani. Pred prihodom papeža so romarji peli slovenske cerkvene pesmi.

Našo knjigo »Koncil« podarili papežu

Ob prihodu sv. očeta so romarji zapeli pesem »Lepa si, roža Marija«. Nato je izrekel v imenu vseh papežu vdanostni pozdrav ljubljanski nadškof. Poudaril je, da slovensko romanje dosega ta hip svoj vrhunec, kajti ta trenutek so se sestali vdani sinovi s svojim očetom, pastirjem vse Kristusove črede, naslednikom Petra in Kristusovim namestnikom. Nadškof se je zahvalil papežu za to posebno avdienco, ki bo ostala še dolgo v zgodovini slovenskega naroda. Prvič je prišla taka skupina Slovencev v Rim. Ob grobu sv. Petra hočejo izpovedati vero, za katero so v vseh stoletjih toliko žrtvovali. Vsi navzoči so z živahnim ploskanjem potrjevali nadškofove besede.

Nato je spregovoril sveti oče Pavel VI. Zahvalil se je za nadškofove besede. Pozdravil je vse in obžaloval, da ne zna go-

Za naše male:

Mojca je jokala, bridko jokala: »Kam si se mi zgubila, ti goskica moja?« Iskala je blizu in daleč in je klicala: »Ga-ga, ga-ga, goskica!«

Goske pa nikoli nikjer.

Pa se ji približa mesec, prvi krajec: »Daj no, odmakni ročice od oči, obriši si lice, mala moja, in se ne kisaj več! Poiščem ti gosko na poljani.«

In šla sta jo skupaj iskat čez njive rumene in travnike zelene, čez svet, ki se je kopal v tihi, srebrnočisti mesečini.

A goske nista našla.

Spet je Mojca zajokala, ko je šla spat: »Oj kje si, ti goskica moja?«

Zjutraj pa pride k njej sončece zlato: »Nič ne jokaj, Mojca, nič ne stokaj! Jaz ti že najdem gosko. Pojdiva!«

Mojca je zgubila goskico

Janina Porazinska:

voriti slovensko; toda kar ne doseže jezik, doseže srce. Papež je pozdravil vse škofe, duhovnike in slovenske vernike in po njih vse Slovence na svetu.

Poudaril je, da velja vsa čast škofom, duhovnikom in slovenskim vernikom za njihovo zvestobo Cerkvi. »Cerkev vas hvali, se vam zahvaljuje in poveljuje.« »Vaše romanje k Mariji Snežni je slavospev za darove, ki ste jih prejeli od Boga skozi stoletja.« Nato se je papež spomnil vseh slovanskih narodov, katerih cvet, tako je dejal, smo mi Slovenci. Papež je nato poudaril, da ljubi Slovence, kar je dokazal s svojo molitvijo in s skrbjo, ki nam jo je doslej posvetil. Papež se je nato spomnil slovanskih družin, ki naj bi bile žarišče globoke vere. Iz slovenskih dtruhin naj bi izšli novi duhovniki. Papež je nato želel naj bi Bog naklonil slovenskemu narodu pravo krščansko veselje, globoko vero in neuklonljivo upanje. Nato je sveti oče skupno s slovenskimi škofi podelil prisotnim vernikom in vsem Slovencem doma in po svetu apostolski blagoslov.

Papež je nato dal slovenskim pastirjem dragocen kelih v spomin na to avdienco. Slovenski škofje pa so mu darovali v imenu slovenskih vernikov trirogelni svečnik, dragoceno v belo platno vezano knjigo s papeževim grbom, v kateri so vse koncilske listine v slovenskem prevodu; dalje »Knjigo o koncilu«, ki jo je izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu, vezane letnike ljubljanske »Družine« in koprškega »Ognjišča«. Slovence v narodnih nošah so mu poklonile šopke rož. Papež je daroval za vse Slovence spominske podobice. Ob zaključku so romarji zapeli pesem »Marija skoz življenje«. Papež se je po pozornost iskreno zahvaljeval in jih pozdravljaj in se tik pred odhodom dal fotografirati z malim sinkom rimske Slovenke.

Šla sta čez poljane zelene po svetu, ki se je kopal v soncu.

Vse zaman. Spet je Mojca jokala: »Kam si se zgubila, gagica ti moja?«

Čul je Mojco gosak. Pride in reče: »Obriši si biserno solzo, veselo poglej okrog sebe! Našla bova, kar si zgubila.«

In sta šla skupaj gosko iskat čez poljane in zelene trate. Prišla sta k potoku, tja, kjer se kalužnica ogleduje v vodi, kjer se podijo sinji kačji pastirji po zraku.

»Ga-ga-ga!« zakliče gosak.

In res! Vidiš kroge v vodi? Ali se ni tam med trsem nekaj zganilo, se ni zablestelo nekaj belega? Da, goskica se je tam kopala. Zdaj je priplavala na breg in zagalala:

»Ne veš, Mojca, da je ni gosje sreče brez potoka, brez vode? Ga-ga! Kdor išče gosko, naj jo išče pri vodi!

(Iz poljščine prevedel U. Krajgher)

Kdo je bolj praznoveren: mož ali žena?

Ponavadi imamo ženske za dosti bolj praznoverne kakor pa moške, v resnici pa menda med šibkim in krepkim spolom v tem ne bo dosti razlike. O tem nam priča primer Združenih držav, kjer je vse, tudi moško praznoverje, statistično raziskano.

V deželi, ki dandanes vodi v tehničnem napredku in sega po zvezdah, je prav med nožici te prijemljive omike neizmerno praznovernežev. Bolj kakor dognanim in preiskušanim motorjem ter lastni sposobnosti zaupajo raznim donašalom sreče.

Eden najbolj razširjenih »talismanov« je v Ameriki kunčja nožica, ki jo okoli 10 milijonov moških vseh slojev in poklicev vedno nosi v hlačnem žepu. Od trgovine z njimi razkošno živi na stotine in stotine trgovcev. Najbolj iskan je krak domačega ali divjega zajca, ki ga v petek, trinajstega v mesecu, ob mlaju na pokopališču ubije rdečelas in krivogled moški na konju.

Mr. Brand, trgovec s to robo v New Yorku, pripravi na leto milijon kunčjih nožic, za katere se tepejo zlasti filmski zvezdniki, časnikarji, gledališčniki, dirkači, knjigovodje, tramvajski sprevodniki na cestni železnici, prodajalci sladoleda in Zamorci. Po ceni nihče ne vpraša, za srečo so Amerikanci pripravljeni plačati vse.

Praznoverje pa je razširjeno tudi med evropskimi moškimi, kjer so zlasti cenjeni in iskani koralni rogovi, srca, podkve, in štiriperesne deteljice. Trgovina z robci dela lepe kupčije, ker mnogo moških prosi žensko, v katero so se zagledali, naj jim podari robček kot poročstvo za srečo.

Eden pretresljivih primerov moškega praznoverja je smrt španskega generala Emilia Mola, ki se je odlikoval v državljanski vojni kot poveljnik komunistov. Mola je izgubil življenje pri letalski nesreči. Ko so ga potegnili iz razbitin stroja, so osuplo ugotovili, da je oblečen v popolno častniško uniformo, pač pa je bil bos. Čevljev ni so mogli najti nikjer.

Uganko je razjasnil njegov pribočnik: rdečemu generalu je pred bitko prerokovala ciganka, da bo umrl obut. Zaradi tega se je pred poletom sezul, misleč, da bo tako opeharil smrt.

ALEŠEK

Alešku so naročili, naj gre v soboto pogledat, kaj delata njegovi nekaj mesecev stari sestrični. Ko se je vrnil, je povedal:

»Nič ne delata, samo ležita in gledata v strop!«

Alešek je malo sestrično zalival z limonado, da se ji je zaletelo. Ves ponosen je povedal mami:

»Viš, mama, že zna kašljati!«

Janez Jalen

3

Ograd

Ko jih je sestra zaklepala, se je Pavla ozrla nazaj v notranji vhod v nekdanjo graščino in sedanjo žensko kaznilnico, in vedela, da na oboku stopnišča kakor v posmeh spremembam časov in življenja v treh, z zavito škaturo poudarjenih kolobarjih, godejo vsak sam zase trije naslikani angelci vsak na svoje, pa vsak na drugačno godalo.

Pavla se je bila za hip zamislila. Pa jo je nizki strop v pisarni, v katero je bila prišla, kakor bi jo bila privedla hladna roka, opomnil, da je sedaj kar najmanj primerno razmišljati o preteklih časih in o spremembah življenja. Kakor svojega poveljnika sta orožnika strumno pozdravila resno usmiljenko za pisalno mizo. Dasi je bilo zakurjeno, je Pavlo pričel stresati mraz.

Orožnika sta položila listine na mizo. Usmiljenka jih je začela pregledovati in vpisovati. Pogledala je nove kaznenke in najprej poklicala debeluško: »Josipina Ogrič.« Že vajena življenja v kaznilnici se je Ogrič naglo odzvala: »Tukaj.« V isti sapi je oporeklo, da ni Josipina ampak Zefka. Usmiljenka se za njen ugovor niti zmenila ni, orožnika sta se pa spogledala, si pokimala in se smejala. Iz nadaljnjih vprašanj in odgovorov je Pavla zvedela, da je Ognič stara dva in trideset let, da je že

tretjič v kaznilnici in da je zavoljo tatvine obsojena na poldrugo leto strogega zavora in potem še zavoljo vlačugarstva na tri leta prisilnega dela.

Izmed ostalih treh sopotnic ni bila nobena povratnica. Celo ciganka ni bila doslej še nikdar kaznovana. Kmetica se je pisala Johana Zemljak. Stara je bila šestindeset let. Porota jo je obsodila zaradi požiga iz maščevalnosti na štiri leta.

Na pol gosposko dekle, Marija Nagode, je bila po poklicu sobarica. Utopila je svojega nezakonskega otroka. Prisodili so ji tri leta pokore.

Najbolj se je Pavla zanimala za ciganko Kati Debelarič. Stara je bila petindvajset let. Pa jim ni bila podobna. Bila je videti dokaj mlajša. Celo usmiljenka se je čudila. Obsojena je bila zaradi soudeležbe pri zverinskem umoru orožnika Hrastnika na dosmrtno ječo.

Zadnja je prišla na vrsto Pavla. Bila je izmed vseh najmlajša. Sokaznenke, razen ciganke, so napeto prisluhale, kaj je zagrešila. Niso se malo začudile, ko so zvedele, da bo morala Pavlina Andrejčič, rojena Gradišnik, žena doktorja Filipa Andrejčiča, zaradi ponarejanja podpisov na menicah prebiti v begunjski ženski kaznilnici sedem let. Ogrič ji je očitno privoščila. Pavla se je že bala, da bo glasno rekla: »Prav je.«

Tiho, skoraj neslišno so se odprle stranske duri. Vstopila je nuna, kateri se je koj na obrazu poznalo, da je vajena ukazovati. Tik za njo je šla sestra zrelih let in močne postave. Orožnika sta udarila s pe-

tami skupaj in desnici sta jima zdrknili na puškino kopito. Ogrič pa se je globoko priklonila in glasno pozdravila: »Hvaljen bodi Jezus Kristus, častita sestra prednica.« Pavli se je zazdelo, kakor bi bila počestnica in tatica izrekla bogokletstvo. Spomnila se je dveh, treh sošolk iz samostana. Same zase so se pogovarjale o fantih in razposajenostih, nunam v obraz pa so svetohlinile, kakor bi tudi same hrepencele po tihih celicah. Zavedela se je, da bo v družini, v katero jo je vrglo življenje, našla kaj malo odkritosrčnosti, dokaj prilizovanja in hinavščine.

Sestra prednica je orožnikoma potrdila, da sta kaznenke v redu privedla v kaznilnico in ju odslovila. Pavla se je nadejala, da se bo Krvina posebej poslovil od nje. Kakor v zadnji pozdrav sončni Goriški pa tudi v priznanje njegovi obzirnosti mu je hotela podati roko, dasi jo je mama nekoč ostro pokarala, da orožniki niso njej enaka družina. Krvina pa je njeno kretanje prezrl in bil samo se služben. Pavla se je čutila ponižano. Kar prav se ji je zdelo, da je orožnik že odšel in da ni mogel videti rdečice, ki jo je bila obllala.

Sestra prednica je resno opomnila novodošle kaznenke, naj se ravna po hišnem redu, in čim bolj vzorno se bodo vedle, tem bolj gotovo jim bo nekaj kazni odpuščene. Ni jih pozabila tudi spomniti, da pričnejo prestajati prisojeno jim kazen s prvim marcem 1866. leta.

»Posebno od vas, Andrejčič,« se je obrnila k Pavli, »ki ste inteligentna, pričakujem, da boste drugim za zgled.« Pavla

ni prezrla, da je prednica namenoma opustila naziv gospa. Pa saj je imela prav. Kaznenke so si vse enake. Še dobro, da so ji pustili vsaj ime in da je niso zaznamovali kar s številko.

Prav posebno pa je prednica opomnila še ciganko, naj bo redna in naj nikar ne obupuje. Bo že kdaj pomiloščena in bo lahko, dasi do smrti obsojena, še nekaj let preživela v dobrih in lozah, ko je še mlada, če jo bo še mikalo cigansko življenje: »Morebiti vas je prav milost božja privedla k nam, da —«

Prednica ni mogla dokončati. Ciganka Kati je dvignila roke kakor k molitvi, se vrgla prednjo in presunljivo kričala in jokala: »Gospa! Jaz sem nedolžna. Še zraven me ni bilo. Spustite me, gospa, dobra gospa.«

»Le potolaži se, otrok moj,« je skočila prednica pogovor, ukazala spremljajoči jo sestri Huberti, naj novodošle preobleče, in je odšla. Videlo se ji je, da ob krčeviti bolečini ciganke ni ostala ravnodušna, kakor je bila marsičesa vajena.

V preoblačilnici je sestra Huberta ukazala najprej Pavli, naj stopi v majhno sobico, v kateri je ob skladu oblek že čakala srednje stara kaznenka. Vedla se je, kakor se imajo navado vesti babice. Sestra Huberta je velela Pavli, naj se sleče. Obotavljaje se je Pavla odložila klobuk in vrh-njo obleko. »No, še naprej,« je opomnila usmiljenka. Pavla se ni ganila. »Naj vas nikar ne bo sram. Predpis je predpis in same smo,« je priganjala sestra. Pavla je sezula čevlje, slekla nogavice in spet obstala. Na-

P ~ I ~ S ~ A ~ N ~ O ~ B ~ R ~ A ~ N ~ J ~ E

Peter Haselbach:

Hudobija iz *Ljubezni*

Švignila je na kolesu mimo mene kakor čudovita prikazen. Na sebi je imela rdečo jopico, imela je nenavadne svetle lase in velike modre oči. Mimogrede mi je vrgla pogled, se za spoznanje nasmehnila in izginila kakor prikazen. Ko sem se ozrl, sem videl samo še rdečo jopico in čudovite svetle lase.

Zvečer nisem mogel takoj zaspati. Mišlil sem na dekle, ki sem jo po naključju srečal. Sicer pa, ali ni vseeno: gotovo ima že zaročenca, če ni že poročen! Poleg tega pa to niti ne bi bila ljubezen na prvi pogled, marveč nekakšna ljubezen na deseti del sekunde. Toliko je namreč trajalo najino srečanje. Fant torej, potolaži se!

Na delo sem hodil ob osmih zjutraj. Včeraj sem jo srečal deset minut pred osmo. Toda danes sem bil že ob četrtna osem na križišču in jo čakal. Čakal sem rdečo jopico, svetle lase in komaj opazni nasmeh.

Bilo je natančno deset minut pred osmo, ko je švignila mimo. Znova pogled modrih oči izpod dolgih trepalnic. Zopet komaj

je peljala mimo. Komaj opazno je prikimala, me pogledala in že je ni bilo več.

In tako je šlo teden dni. Šele potem mi je odzdravila:

»Dobro jutro!«

Vsako noč sem premišljeval o tem, kako naj bi se seznanil z njo, kako naj bi začel pogovor. Nekajkrat sem že celo mislil, da bi se peljal za njo in videl, kje dela. Toda za to ni bilo časa. Vedno se je pripeljala natančno deset minut pred osmo, a jaz sem moral biti ob osmih v službi. Nenadoma pa mi je šinilo v glavo nekaj boljšega. Ko sem prihodnje jutro videl, da se mi približuje, sem kratko malo izpusstil zrak iz zračnice in, ko se je pripeljala do mene, sem jo ustavil z vzdignjeno roko:

»Oprostite, ali imate morda zračno tlačilko? Izpustila mi je zračnica na zadnjem kolesu...«

Dekle se je nasmehnilo in pokazalo dve vrsti belih zob.

»A res? Žal, nimam. Toda tam, poleg vas, leži ena. Da ni morda vaša?«

In res! Tako nespretno sem jo vrgel v travo, da se je vsa bleščala v zgodnjem soncu. Potegavščina se mi je torej ponestročila, dekle se je odpeljalo, jaz pa sem se osmešil.

Naslednji dan me je hudomušno vprašala, razumljivo, mimogrede:

»No, kako je z vašo tlačilko?«

To mi ni bilo vseeno, zato sem ponoči dolgo premišljeval in se slednjič odločil,

da bom naredil — »atentat«. Da. atentat na kolo! Dekle mi je namreč že pri prvem srečanju zmešalo pamet.

Naslednji dan sem se natančno deset minut pred osmo, potem ko sem si dobro ogledal cesto, kjer se je navadno peljala, potegnil iz hladnega žepa škatlico s kratkimi risalnimi žeblički in jih posul po cesti. Trepetal sem ob misli, da se ne bi pred njo pripeljal kdo drug. Na srečo ni bilo nikogar, razen ravno nje. Zapeljala je naravnost na žebličke. Gume so zahreščale in zavilile, a ona je skočila s kolesa.

»Joj,« je vzkliknila. »In ravno danes moram biti natančno ob osmih v pisarni, ker mi je šef diktiral! Prav danes se mi je moralo kaj takega pripetiti!«

»Res imam samo možko kolo, toda lahko bi vam ga posodil.«

»Kaj boste pa vi?«

»Oh, nič, lahko malo zamudim! Zvečer bi vam pripeljal vaše kolo popravljeno na vaš dom.«

Dekle je pogledalo na uro in skomignilo z rameni:

»Najlepša hvala!«

Nato je napisala svoj naslov na list papirja in rekla:

»Drži. Ob sedmih.«

Ko sva se čez pol leta poročila, mi je ob prvi priložnosti rekla:

»Veš, tisto z žeblički mi bilo slabo. Toda ne bi ti jih bilo treba raztrositi ob tako sončnem dnevu. Že od daleč sem jih zagledala, kako so se bleščali na asfaltu. Toda jaz sem nalašč zavozila nanje...«

»Na — lašč? ...« sem zajecjal.

»Seveda, nalašč! Kaj je na tem tako nenavadnega? Kako pa naj bi ti bila drugače dala svoj naslov!«

Hijacinte na grobu

Pomlad je ... Ti si bil njen veliki oboževalec in kar verjeti ne morem, da so se tvoji dnevi iztekli prav v to pomlad, ki je oznanjevalka življenja.

Hijacinte so bile tvoje najljubše rože in zdaj se sklanjajo nad tabo in te mamijo s svojim vonjem, a se tokrat ne daš omami. Tisoče cvetov se je nagrmadilo ob tebi — vsaj tvojo zadnjo pot smo ti nastlali s cvetjem.

Prvikrat so ti javno dali priznanje za tvoje izredno življenjsko delo. Prijatelji pristopajo k tvoji krsti, prijatelji vseh stanov in poklicev in nihče ne skriva solz, porojenih iz resnične žalosti. Tudi otroci se poslavljajo od svojega dobrega strička...

Dragi moj zvesti sopotnik in prijatelj, jok me davi v grlu in beseda se mi zatika pod peresom. Melanholijskega večera se je zajedla vame in bojim se, da me ne bo izpustila več...

NAJSTAREJSI ZVON V AVSTRIJI

Večkrat slišimo ali beremo, da je ta ali oni zvon v Avstriji najstarejšega datuma. Strokovnjaki pa so nedavno dognali, da je to zvon župnijske cerkve sv. Martina (Ibbsfeld v okraju Melk).

Zvon je 74 cm visok in tehta 700 kg; iz napisa na njem je razvidno, da je bil ulit leta 1200. Okoliški prebivalci ga le lahko slišijo ob velikonočnem vstajenju in o božiču. Zaradi njegove zgodovinske pomembnosti zvonijo z njim namreč le dvakrat na leto in sicer za božič in Veliko noč.

VSAKEMU PETEMU NEMCU GROZI RAK

V Düsseldorfu v Zahodni Nemčiji je bilo pred kratkim nenavadno zborovanje zdravnikov in profesorjev medicine. Med drugimi so obravnavali tudi vprašanje onečiščenja zraka, in to zlasti v industrijskih središčih.

V tej zvezi je francoski specialist za srčna obolenja profesor dr. Derra znanstveno dokazoval, da vdihavanje takega strupenega zraka ni nič manj škodljivo, kot če bi pokadil 110 cigaret dnevno. Od približno 56 milijonov prebivalcev Nemške zvezne republike obstoji za kakih 12,2 milijona ljudi nevarnost smrti zaradi raka. Dr. Derra je še dodal, da je ta pojav povečanja rakastih obolenj ugotovil v omenjenih krajih tudi pri živalih, ki se večinoma gibljejo zunaj v naravi in torej neposredno vdihavajo zastrupljen zrak.

Samo ena sila je sposobna premagati zlo. Ta sila se imenuje **Ljubezen**.

Borec, ki dalje lahko prenaša krute udarce nasprotnika, je **zmagovalec**.

Giovanni Rossi

„Moja krščanska bodočnost“

Japonski slikar Tsuguharu Fujita je bil v starosti 73 let sprejet v katoliško Cerkev, dne 14. okt. 1959 v katedrali v Reimsu v Franciji. Z njim je bila krščena tudi njegova žena. Njegov krstni patron je Leonard, žena pa je dobila ime Marija Angela Klara.

Fujita živi v Franciji že od leta 1913 in slovi po svojih umetniških slikah, ki harmonično izražajo nasprotje med Orientom in Zapadom.

Zanimivo je, kako je prišlo do njegovega spreobrnjenja. Leta 1923 je bil v Rimu sprejet v avdienco pri papežu, ki ga je prosil, da bi naslikal sv. Frančiška Ksaverija. Začel je s tem delom in se tako približal v slikanju krščanskemu mišljenju. Želel je

postati katoličan, a ga je ovirala nejasnost glede veljavnosti njegovega zakona. Ko je bil ta dvom razjasnjen, je zaprosil za sveti krst.

»Moje življenje se začne danes. Preteklo mi nič več ne pomeni. Mojih 73 dovršenih let sedaj nima vrednosti. Zame je važna samo moja krščanska bodočnost,« je dejal na dan svojega krsta.

Esen:

V stari pošti

Nekoč sva se vozila v stari pošti:

Ti si punčko pestovala, jaz pa sem bil papa, — tako sva se peljala mimo gozda borovega.

Vso pot sva se igrala in nisva vedela za bridkost; — da bi oba se še peljala kdaj s staro pošto po mladost!

opazen nasmešek — in v trenutku je ni bilo več.

Naslednji dan je deževalo. Kljub temu sem bil pol ure prej na križišču. Toda nič se ni zgodilo. Razen, da sem zamudil službo in imel moko v čevljih. Čevlji so mi namreč puščali vodo. Dekle se je gotovo odpeljalo s tramvajem.

Naslednji dan je zopet sijalo sonce. Bil sem na svojem starem prostoru. Sonce — in ona!

»Dobro jutro,« sem jo pozdravil, ko se

prej pa ni mogla in ni mogla. »Rebolj,« je namignila sestra čakajoči kaznjenci. Pavla je začutila tujo roko na svojem životu. Najraje bi se bila vdrla v tla. Pa ženska je bila vajena takega posla. Preden se je Pavla zavedela, je bila že oblečena v trdo srajco. Vrhno obleko je spet sama pomagala oblačiti. »Še prepletli se bova bolj preprosto,« je prijazno in prav nič zasmehljivo rekla ženska Pavli: »Saj podložkov v laseh pri nas nič ne rabimo. Kdo nas pa vidi?«

Pokrito v belo ruto je spet druga sestra odvedla Pavlo v samotno celico. Pavla se je kar nekako oddahnila, ko je bila končno vendar spet sama.

Kakor hitro se je za Pavlo zaobrnil ključ, se je začela razgledovati po ozki sobici. Bila se je že, da jo zapro v temnico, pa je lila skozi dokaj veliko, da si zamreženo okno, polna poznomladanska sončna svetloba. Videti pa je mogla skozi okno samo zid nasprotnega poslopja. Štukature na stropu so bile presekane s podzidano steno in Pavla je koj uganila, da so nekaj razkošno večjo sobo, v kateri je stoletja pošumevala svila plemkinj in so rožljale srebrne ostroge plemičev, prezidali v več samotnih celic za kaznjence. Slike v kolobarjih so bile pobeljene. Najraje niso bile primerne za oči pobožnih nun in prisiljenih spokornic. Postelje ni bilo nikjer, pač pa je bilo zloženih na široki klopi poleg trde blazine dvoje odej. Na drugem koncu je Pavla opazila zraven vrča vode zavitek jestvin, ki jih ji je bila mama prinesla v Gorico za popotnjo. Da, mama verjame, da je kazen zaslužila. Kako ne bi verjela, ko

ji je sama večkrat zatrjevala, da je res kriva. Srce jo do obupa boli. Niti jokati ni mogla ob slovesu.

Pavla se je spomnila, da že ves dan ni ničesar zaužila. Sedaj se je šele zavedela, kako pusta in suha usta ima. Stopila je h klopi in prišla za vrč. Upiralo se ji je piti iz njega. Pa kaj je hotela. Vsemu se bo morala privaditi. Z nekako trmo je nekajkrat srknila postano vodo. Kakor omotična je sedla na klop. Ustrašila se je. Pod njo je šklepetnila nekaka pločevina. Naglo je spet vstala in pogledala pod klop, v kaj je zadela s peto nerodnega čevlja. Kar zdrznila se je. Zagledala je obtolčeno nočno posodo. Skoraj se ji je vzdignilo. Njej so kupili za balo vse posodje iz dragega češkega porcelana, pa se bo morala sedaj posluževati take umazane posode. Kakor se je bila trdno namenila, da bo prevzeti križvoljno in potrpežljivo nosila, jo je kljub temu zmoglo. Dvignila je roke na obraz in bridko potožila: »O, Filip, Filip, Filip! Kako si mogel biti tako otroče lahkomišeln!« Omahnila je k zidu in naslonila čelo na vrhnjo stran podloženih dlani. Kljub temu, da se je zadrževala, se je začelo telo proti njeni volji krčevito stresati. Govoriti ni mogla več. Samo sapo je lovila. Kakor zlo mi močna roka drobno suho šibico, se je naenkrat zlomil ves njen odpor. Zaihtela je in glasno zajokala. Solz si ni brisala. Drsele so po licih in padale na lesena tla.

Začelo se je mračiti. Pavlino telo ni več drgetalo in tudi jokala ni več, obraz pa je še vedno naslanjala na zid. Umirila se je. V vratih je škrtnil ključ. Naj pride kdor

koli, ne bo mu pokazala zariplega obraza in objokanih oči. Saj ji je menda kot kaznjenci dovoljena marsikatera nevljudnost, katere bi kot gospa ne smela zagrešiti.

Vrata so se odprla in zaprla. Sredi celice je obstal tih korak. Pavla je skušala uganiti, kdo naj bi bil prišel. Se bo že oglašil in povedal, kaj hoče. Pa Pavla ni zdržala. Premagala jo je radovednost. Narahlo je zaokrenila glavo in z enim samim očesom, pa še s tistim samo na pol, pogledala pod pridvignjeno laktjo nazaj. Opazila je rob modrega krila in vedela, da je prišla ena izmed usmiljenk. Kdo drug naj bi bil. Saj je bilo sploh nesmiselno, da je razmišljala.

»Andrejčič!« je rahlo poklicala usmiljenka. Pavli se je glas zdel znan, obrnila se pa ni.

»Adrečič!« je Pavla slišala glasneje ponoviti svoj, po možu pridobljeni priimek. Sedaj je trdno vedela, da je ta glas že nekje slišala, pa se ni mogla domisliti, kje.

V napeto tišino, ki je nastala v sobici zavoljo Pavlinega molka, je usmiljenka zateglo otožno, sočustvujoče, pa vendar skoraj poudarjeno zaklicala krstno ime novodošle kaznjence z glasom, kakor bi hotela koga buditi k novemu življenju: »Pavla!«

Pavla je glas prepoznala. Nič več ji ni bilo mar, kakšen obraz ima in kakšne oči. Naglo se je obrnila in se prepričala, da se ne moti. Pod belim kornetom je zagledala v ugašajoči svetlobi umirjeni obraz svoje sošolke. Stegnila je proti njej roke, kakor zgubljen otrok k materi, ko jo po dolgem

času spet ugleda. Pritajeno je spregovorila: »Anica!«

Usmiljenka se je dobrohotno smehljala: »Poročenim ženam može zabrišejo dekliško pisanje, me pa sprijememo iz ljubezni do božjega ženina druga imena. Sestra Ksaverija sem in nič več Anica.« Bivša sošolka je ponudila Pavli obe roki.

»Sestra Ksaverija! Tak —« Pavli se je beseda zateknila. Ni vedela, ali naj Anico kot sestro Ksaverijo viče, ali naj jo še tiče. Zmagalo je staro poznanstvo: »Ti me obsojaš?«

»Jaz nikogar ne obsojam. Zavedam se, da bi bila utegnila sama Bog ve kam zaiti, da nisem prejela zakladov milosti. Za vas se mi celo zdi —«

Pavlo je zbadlo. Občutila je, kakor bi Anica hotela utajiti staro prijateljstvo. Žalostna je ugovarjala: »Pa zakaj me vičeš?«

Mirno je sestra Ksaverija pojasnila: »Ne mislite, da se sramujem najinega sošolstva. Tudi me sestre se vse vičemo med sabo. Celoplo po krvi rodne sestre. Tako je pravilo.«

»Oprostite, sestra Ksaverija,« se je opravičila Pavla: »Nisem vedela.«

Sestra Ksaverija se je spet dobrohotno nasmehnila: »O, še marsičesa ne veste, Pavla. Saj mi dovolite, da vas bom klicala s krstnim imenom. Andrejčič se mi zdi tako tuje. Pavla! Ne poznate še življenja v tej hiši. Jaz naj vas prepeljem če prve težave. Kar začniva. Še tri novinke čakajo nocoj name. Četrta je povratnica. Sediva!« In je sama kar sedla.

(Dalje prihodnjič)

Avtstrijska televizija

PETEK, 21. aprila: 10.00 Televizija v šoli: Kaj lahko postanem? Miza je pogrnjena — 11.00 Program za delavce: Poročila — 11.03 Nemški malomeščani — 12.35 Kratka poročila — 16.30 Poročila — 18.35 Z besedo in dejanjem. Posvetovalna oddaja za kmetovalce — 19.00 Trg ob koncu tedna — 19.21 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Gre v zrak (3), quiz oddaja — 20.50 Panoptikum. Nena. vadno iz razstavnice voščenih podob zgodovinskih znamenitosti — 21.40 Čas v sliki s parlamentarnim poročilom — 22.25 Z najboljšimi priporočili. Tri svetovne kritike o novih filmih v Avstriji.

SOBOTA, 22. aprila: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za družino: Novo za ženo — 17.30 Hlače in televiznik za otroke — 17.55 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.00 Kot gost pri Felixu Braunu — 18.30 Kratka poročila — 18.40 Kaj vidimo novega? S Heinzem Conradsom — 19.21 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Cirkus International — 21.45 Čas v sliki — 22.05 Nočni program: Sekunde strahu, drama.

NEDELJA, 23. aprila: 17.00 Poročila — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje: Saltkraken. Počitnice na Vranjem otoku — 17.30 Mladinski svet — 18.00 Ljudje ob Nilu; popotno poročilo — 16.30 Kaj lahko postanem? Predelovalec umetnega blaga — 18.55 Lahko noč oddaja za otroke — 19.00 Operni vodič — 19.30 Šport — 20.10 1. večerna poročila — 20.20 „Umrli boste, Sire“, igra — 21.40 Kiparstvo — 22.05 Beseda v nedeljo zvečer — 22.15 2. večerna poročila.

PONEDELJEK, 24. aprila: 18. 30 Poročila — 18.35 Tečaj francoščine — 19.00 Sod smodnika. Poročilo o spopadih na meji Izraela — 19.21 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 77-Sunset-streap (9. nadaljevanje): Povabilo na jahto — 21.00 Šport v ponedeljek — 22.00 Čas v sliki.

TOREK, 25. aprila: 18.30 Poročila — 19.00 Mala zgodba o kanarčku — 19.11 M. Wiemann pri-poveduje — 19.21 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Gost v Olimpiji. Prerez 3. folkloristične revije iz Izraela, Romunije in Jugoslavije — 21.25 Dediči zgodnjekrščanskega sveta — 22.15 Čas v sliki.

SREDA, 26. aprila: 10.00 Televizija v šoli: Možje in sila, Mahatma Gandhi — 11.00 Program za delavce: Poročila — 11.03 77-Sunset-strip — 11.50 Šport — 17.00 Poročila — 17.03 Za otroke od 5. leta dalje: Listamo po slikanici — 17.25 Suzanina svetilka, risani film — 17.35 Za otroke od 11. leta dalje: Mala športna abeceda — 18.05 Lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Poročila — 18.35 Tečaj francoščine — 19.00 Prizori iz Avstrije — 19.21 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Vaš nastop, prosim. Aktualni pregled iz opere, operete in drame — 21.00 Judita — portret pevke; glasbena predstava — 21.30 Poslanec in njegovi volivci — 22.30 Čas v sliki.

ČETRTEK, 27. aprila: 10.00 Televizija v šoli: Poročila — 10.05 Oblast in vest — avstrijsko osvobodilno gibanje (1938 — 1945) — 11.10 Gost pri

Rudolfu Henzu — 12.00 Komentar k časovnim dogodkom — 18.30 Poročila — 18.35 Tečaj italijanščine za začetnike — 19.00 Športni kalejdoskop — 19.21 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Prenos hessenskega radia: „O Flaherty“, enodejanka G. B. Schawa — 21.00 Poročevalska služba; umor — 21.30 Čas v sliki — 21.50 Kako so videli drugje. Dopri-nos k sedanjosti.

PETEK, 28. aprila: 10.00 Televizija v šoli: Obi-ščemo ribnik — 11.00 Program za delavce: Poročila — 11.03 Igra Friderich Gulda — 11.55 Poročeval-ska služba — 18.30 Poročila — 18.35 „Stopnice“, ruski film — 18.55 Tip revija — 19.00 Čas v sliki — 20.15 Gremo v zrak, quiz — 20.50 Prenos iz Lő-wingerbühne — 22.20 Poročila in v žarometu. Se-dem dni svetovnih dogodkov — 22.50 Jazz v Evropi.

magazin — 19.15 Popularna baletna oddaja — 19.40 Cikcak — 20.30 Poleti, ki se jih spominjamo — 21.30 Serijski film — 22.20 Rezerviran čas — 23.20 Zadnja poročila.

NEDELJA, 23. aprila: 9.25 Poročila — 9.30 Na-rodna glasba — 11.30 Serijski film za otroke — 15.00 Tekmujte z nami — 16.20 Budimpešta: Nogomet Madžarska:Jugoslavija — 18.25 Karavana — 18.55 Rezerviran čas — 19.10 Serijski film — 20.45 Cikcak — 20.50 Želje — zabavno glasbena oddaja — 22.00 Zadnja poročila.

PONEDELJEK, 24. aprila: 9.40 TV v šoli — 10.40 Ruščina — 11.40 TV v šoli: Prazgodovinska najdi-šča v Sloveniji — 17.15 Poročila — 17.20 Mali svet — oddaja za otroke — 17.40 Risanke — 17.55 TV obzornik — 18.15 Človek, znanost in proizvodnja — 18.45 Vzgojna problematika — 19.15 Tedenski

Mohorjeva knjigarna v Celovcu

PRIPOROČA:

Knjigo RAK — bolezen naših dni. 248 str., vezano. Spisal dr. Jože Žitnik. Nad vse sodobna in potrebna knjiga. Kaj je rak? Kako nastane rak? Kako spoznamo raka? Vrste raka. Kako preprečujemo raka? Kako se rak zdravi? — Ne bojte se te knjige, čeprav se bojite rakal! Cena: 36.— šil.

Dr. Janžekovič: Smisel življenja, 292 str., broširano. Opisuje mlademu človeku pame-ten nazor o smislu življenja in vsega, kar človek gradi. Podaja najosnovnejše resnice, ki so hkrati stebri krščanske vere. Priporo-čamo vsem izobražencem. Cena: 18.— šil.

Kraljestvo božje 1966, 174 str., broširano. — Najnovejša izdaja, ki obravnava eku-menska vprašanja. Cena: 20.— šil.

PRIPOROČA DUHOVNIKOM:

Stanko Janežič: Radost življenja, 259 str., broširano. Duhovne misli za nedelje in pra-znike. Cena: 25.— šil.

IMA NA RAZPOLAGO:

Ivan Matičič: Skozi plamene prve sve-tovne vojne, vez., 398 str. Najnovejša izda-ja, ki je spremenila prejšnji naslov »Na kr-vavih poljanah«. Pisatelj Ivan Matičič je kot pripadnik 2. polka gorskih strelcev iz Ljubljane prebil skoraj štiri leta na raznih frontah. Cena: 60.— šil.

Izšla je knjiga Janka Mlakarja: »Herta«, broš., 235 str., ki je dolgo časa izhajala v mesečniku »Vera in dom«. Pisatelj opisuje lep lik krščanskega dekleta. Cena: 25.— šil.

Vladimir Vauhnik: Nevidna fronta. Pisa-telj, ki je bil za časa II. svetovne vojne vo-jajski ataše v Berlinu, opisuje svoje spomi-ne, kako je obveščal zaveznike o Hitlerje-vih načrtih. Cena: 110.— šil.

Knjižica: Gospa Sveta opisuje zgodovino in znamenitosti starodavne Marijine božje poti. Tiskana na lepem papirju in oprem-ljena z lepimi slikami. Cena: 12.— šil.

Naznanjamo, da smo prejeli »Bogoslovni vestnik«, štev. 3—4. (Cena: 57.— šil.) in knji-žico »Liturgija po vzhodnem obredu« (Ce-na: 20.— šil.).

ZA NAŠO MLADINO:

Josip Jurčič: Jurij Kozjak, broš., 150 str. Povest o slovenskem janičarju. Cena: 15.— šil.

Tone Seliškar: Bratovščina Sinjega gale-ba, vez. 108 str. Pisatelj opisuje pustolov-ščine mladih fantov na morju. Cena: 21.50 šil.

Če potrebujete matrice, jih lahko dobite v naši knjigarni po zelo ugodni ceni.

Družba sv. Mohorja v Celovcu
Viktringer Ring
9020 Klagenfurt

Stroje za mešanje betona
vam nudi za 1500.— šilingov

Jožef
PERNE
KLANČE
GALLIZIEN/Kärnten — Galicija

AUCH A & O - FERNSEHSTAR WIKI MEINT

Hier gibt's keine "kleinen Fische"!

A & O ANGEBOT

vom 21. bis 27. April 1967:

Als A & O-Markenware empfehlen wir:

A & O SONNENBLUMENÖL zum Kochen und Backen! 1 Fl. = 900 g	14.⁵⁰
Qualität, die man zu schätzen weiß: HESPERIDEN-ESSIG 7,5 %!	9.⁷⁰
Feinstgefüllte »SORO«-SCHOKOLADE Erdbeer, Orange, Trüffell 3 TAFELN	9.⁸⁰
PORZELLAN-KAFFEESCHALE mit Untertasse, Blumendekor! 1 Stück	9.⁸⁰

Unverändert empfehlens, nicht kartellierte Richtpreise

...und außerdem: 3% A & O-RABATT!

Televizija Ljubljana

PETEK, 21. aprila: 9.40 TV v šoli — 10.40 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.50 Angleščina — pono-vitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — pono-vitev — 17.05 Poročila — 17.10 Oddaja za otroke — 17.55 TV obzornik — 18.15 Tiskovna konferenca — 18.45 TV biro — 19.00 H. de Balzac: Izgubljene iluzije — II. del — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.37 Celovečerni film — 22.00 Zadnja poročila.

SOBOTA, 22. aprila: 9.40 TV v šoli — 17.40 Vsa-ko soboto — 17.55 TV obzornik — 18.30 Glasbeni

športni pregled — 20.00 TVD — 20.30 TV drama — 21.30 Biseri glasbene literature: Dela J. S. Bacha — 21.50 Knjiga, gledališče, film — 22.10 Zadnja po-ročila.

TOREK, 25. aprila: 18.35 Poročila — 18.40 Tor-kov večer — 19.00 Svet na zaslonu — 19.40 TV ob-zornik — 20.00 Celovečerni film — 21.30 Kulturna panorama — 22.10 Zadnja poročila.

SREDA, 26. aprila: 9.40 TV v šoli — 10.35 An-gleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Angleščina — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.00 Poročila — 17.05 Na deveti otok — serijska potopisna reportaža — 17.30 Poljudno znanstveni film — 17.55 TV obzor-nik — 18.15 Združenje radovednečev — 19.00 Re-portaža — Sarajevo — 19.30 Mozaik kratkega filma — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.37 TV igra — 21.35 Jazz festival na Bledu — 22.00 Zadnja poro-čila.

ČETRTEK, 27. aprila: 9.40 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 11.30 Glasbeni pouk — 14.50 TV v šoli — 16.40 Glasbeni pouk — 17.05 Poročila — 17.10 Tiktak: Prvi maj — 17.25 Pionirski TV stu-dio — 17.55 TV obzornik — 18.35 Pet notnih črt za popevko — 19.05 Dežurna ulica — humoristična oddaja — 19.54 Propagandna medigra — 20.00 TVD — 20.30 Aktualni razgovori — 21.10 TV opera — 22.10 TVD.

PETEK, 28. aprila: 9.40 TV v šoli — 10.35 An-gleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — 15.45 Angleščina — 16.10 Osnove sploš-ne izobrazbe — 17.05 Poročila — 17.10 Oddaja za otroke — Sarajevo — 17.55 TV obzornik — 18.30 Operna scena — 19.00 H. de Balzac: Izgubljene iluzije — III. del — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.37 Celovečerni film in poročila.

RAZSTAVA PREPROG ZA OBLOGO TAL

Prosimo, da si ogledate neobvezno v naši novi trgovini, Celovec, 10. Okt.-Straße 7, razstavljene preproge za oblogo tal iz Avstrije, Anglije in Nemčije v velikih originalnih zviti-kih.

Ogled teh originalnih zviti-kih v krasnem barvnem sijaju, lepih vzorcih in najboljši kakovosti vam olajšajo iz-biro.

Takojšnja strokovna izvedba.

Poleg tega imamo preproge, postelj-ne obrobke, tekače vseh širin in kvali-tet, kakor tudi zavese - Decor v bo-gati izbiri.

V naši trgovini, Celovec, Prosenhof (poleg kina Prectl) dobite tudi oblo-ge vseh vrst, kot n. pr. obloge iz plo-ščic, obloge iz klobučevine itd.

Strokovna izvedba je povsod brez doplačila.

Radi dajemo tudi na obroke.

Na željo neobvezni strokovni na-sveti in obisk!

ORASCH' ERBEN
CELOVEC — TELEFON 56-38

Kern RADIOHAUS

Radioaparati
Šivalni stroji
Kolesa
V VELIKI IZBIRI

Radiohaus KERN
Klagenfurt, Burggasse

PFAFF
ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER
Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

KMETJE POZOR!
NAJNOVEJŠE KMETIJSKE
STROJE, MLATILNICE,
TRAKTORJE, KOSILNICE,
MOPEDE, KOLESNA,
HLADILNIKE, PRALNE
STROJE, ELEKTRIČNE
MOTORJE
BRZOPARILNIKE (kotle)
KOTLE ZA ŽGANJEKUHO
SADNE STIKALNICE (»prešee«)
VSEH VRST

vam nudi ugodno domačo tvrdka

Johan Lomšek
št. Lipš, Tihoja 2, P. Dobrla ves — Eberndorf,
Telefon 04237 246